

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ3R ประกอบนิทานพื้นบ้านอีสาน ผู้วิจัยได้ศึกษา
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2. การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ
3. การอ่านภาษาอังกฤษโดยวิธี SQ3R
4. นิทานพื้นบ้าน
5. แผนการจัดการเรียนรู้
6. ความพึงพอใจ
7. บริบทโรงเรียน
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
9. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551 : 1-8) ได้จัดทำมาตรฐาน
การเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 มีสาระสำคัญ ดังนี้

ความสำคัญของการเรียนภาษาต่างประเทศ

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งใน
ชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้
การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และ
ตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและ
ความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้นเรียนรู้และ

เข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษา ต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้นและมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต

ภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น อาหรับ ชาติ และภาษากลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน หรือภาษาอื่นๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะจัดทำรายวิชาและจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

เรียนรู้อะไรในภาษาต่างประเทศ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้เพื่อประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลกและสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นดีความ นำเสนอข้อมูลความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่างและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม

ภาษาและวัฒนธรรม การใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ความสัมพันธ์ ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับวัฒนธรรมไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม

ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น การใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนาแสวงหาความรู้และเปิดโลกทัศน์ของตน

ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก การใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อประกอบอาชีพและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จำนวน 8 มาตรฐานดังนี้

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และ แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยการพูดและการเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศระดับชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

ตารางที่ 1 มาตรฐาน ด1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และ
แสดงความคิดเห็น อย่างมีเหตุผล

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
<p>1. ปฏิบัติตามคำขอร้องคำแนะนำ คำชี้แจง และคำอธิบายที่ฟังและอ่าน</p>	<p>คำขอร้อง คำแนะนำ คำชี้แจง และคำอธิบาย ในการ ประดิษฐ์ การบอกทิศทาง ป้ายประกาศต่างๆ การใช้ อุปกรณ์</p> <p>1. Passive Voice ที่ใช้ใน โครงสร้างประ โยคง่ายๆ เช่น is/are + Past Participle</p> <p>2. คำสันธาน (Conjunction)เช่น and/but/or/before/after/ because, etc.</p> <p>3. ตัวเชื่อม (Connective Words)เช่น First,...Second,...Third,...Fourth,... Next,...Then,...Finally,...etc.</p>
<p>2. อ่านออกเสียงข้อความ ข่าว โฆษณา และบทร้อยกรองสั้นๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน</p>	<p>ข้อความ ข่าว โฆษณา และบทร้อยกรอง การใช้พจนานุกรม หลักการอ่านออกเสียงเช่น</p> <p>1. การออกเสียงพยัญชนะต้นคำและพยัญชนะท้ายคำสระ เสียงสั้น สระเสียงยาว สระประสม</p> <p>2. การออกเสียงเน้นหนัก-เบา ในคำและกลุ่มคำ</p> <p>3. การออกเสียงตามระดับเสียงสูง-ต่ำ ในประโยค</p> <p>4. การออกเสียงเชื่อมโยงในข้อความ</p> <p>5. การแบ่งวรรคตอนในการอ่าน</p> <p>6. การอ่านบทร้อยกรองตามจังหวะ</p>

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
<p>3. ระบุและเขียนสื่อที่ไม่ใช่ความเรียง รูปแบบต่างๆ ให้สัมพันธ์กับประโยค และข้อความที่ฟังหรืออ่าน</p>	<p>ประโยค ข้อความและความหมายเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อขาย ลมฟ้าอากาศ การศึกษาและอาชีพ การเดินทาง ท่องเที่ยว การบริการ สถานที่ ภาษา และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นวงคำศัพท์สะสมประมาณ 1,400-1,550 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม)</p> <p>การตีความ/ถ่ายโอนข้อมูลให้สัมพันธ์กับสื่อที่ไม่ใช่ความเรียง เช่น สัญลักษณ์ เครื่องหมาย กราฟ แผนภูมิ ตาราง ภาพสัตว์ สิ่งของ บุคคล สถานที่ต่างๆ</p> <p>โดยใช้ Comparison of Adjectives/adverbs/Contrast : but, Although/Quantity Words เช่น many/much/a lot of/lots of/some/any/a few/few/a little/little etc.</p>
<p>4. เลือก/ระบุหัวข้อเรื่อง ใจความสำคัญ รายละเอียดสนับสนุนและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ</p>	<p>การจับใจความสำคัญ เช่น หัวข้อเรื่อง ใจความสำคัญ รายละเอียดสนับสนุน จากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร วิทยุ โทรทัศน์ เว็บไซต์บนอินเทอร์เน็ต</p> <p>คำถามเกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่อง เช่น ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม ใช่หรือไม่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Yes/No Question 2. Wh-Question 3. Or-Question <p>etc.</p> <p>ประโยคที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็นการให้เหตุผล และการยกตัวอย่างเช่น I think.../I Feel.../</p>

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	<p>I believe.../I agree/disagree.../I don't believe.../I have no idea...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. if clauses 2. so...that/such...that 3. คำสันธาน (conjunctions) and/but/or/because/so/ before/after etc. 4. Infinitive pronouns :some/any/someone/anyone/everyone/one/ones etc. 5. Tenses : present simple/present continuous/present perfect/past simple/future tense etc. 6. Simple sentence/Compound sentence/Complex sentence

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

ตารางที่ 2 มาตรฐาน ค 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
<p>1. สนทนาและเขียนโต้ตอบข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เรื่องต่างๆ ใกล้ตัว สถานการณ์ข่าว เรื่องที่อยู่ในความสนใจของสังคมและสื่อสารอย่าง ต่อเนื่องและเหมาะสม</p>	<p>ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารระหว่างบุคคล เช่น การทักทาย กล่าวลา ขอบคุณ ขอโทษชมเชย การพูดแทรกอย่างสุภาพ การชักชวน การแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เรื่องใกล้ตัว สถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน การสนทนา/เขียนข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง และบุคคลใกล้ตัว สถานการณ์ ข่าว เรื่องที่อยู่ในความสนใจในชีวิตประจำวัน</p>

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
2. ใช้คำขอร้อง ให้คำแนะนำ คำชี้แจง และคำอธิบาย อย่างเหมาะสม	คำขอร้อง คำแนะนำ คำชี้แจง คำอธิบาย ที่มีขั้นตอน ชัดชัดเจน
3. พูดและเขียนแสดงความต้องการ เสนอและให้ความช่วยเหลือ ตอบรับ และปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือ ในสถานการณ์ต่างๆ อย่างเหมาะสม	ภาษาที่ใช้ในการแสดงความต้องการ เสนอและให้ความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือ ในสถานการณ์ต่างๆ เช่น Please.../..., please./I'd like.../I need.../May/Can/Could...?/Yes,../Please do./ Certainly./Yes, of course./Sure./Go right ahead./Need some help?/What can I do to help?/Would you like any help?/I'm afraid.../I'm sorry, but.../Sorry, but... etc.
4. พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล อธิบาย เปรียบเทียบและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรืออ่าน อย่างเหมาะสม	คำศัพท์ จำนวน ประโยค และข้อความที่ใช้ในการขอ และให้ข้อมูล อธิบาย เปรียบเทียบ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรืออ่าน
5. พูดและเขียนบรรยายความรู้สึก และความคิดเห็นของตนเอง เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ กิจกรรม ประสบการณ์ และข่าว/เหตุการณ์ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบอย่างเหมาะสม	ภาษาที่ใช้ในการแสดงความรู้สึก ความคิดเห็น และให้เหตุผลประกอบ เช่น ชอบ ไม่ชอบ ดีใจ เสียใจ มีความสุข เศร้า หิว รสชาติ สวย น่าเกลียด เสียดัง ดีไม่ดี จากข่าว เหตุการณ์ สถานการณ์ ในชีวิตประจำวัน เช่น Nice./Very nice./Well done!/Congratulations on... /I like...because.../I love...because.../ I feel...because...I think.../I believe.../ I agree/disagree.../I'm afraid .../ I don't like...I don't believe.../I have no idea.../ Oh no! etc.

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

ตารางที่ 3 มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยการพูดและการเขียน

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. พูดและเขียนบรรยายเกี่ยวกับตนเอง ประสบการณ์ ข่าว/เหตุการณ์/เรื่อง/ประเด็นต่างๆ ที่อยู่ในความสนใจของสังคม	การบรรยายเกี่ยวกับตนเอง ประสบการณ์ ข่าว/เหตุการณ์/ประเด็นที่อยู่ในความสนใจของสังคม เช่น การเดินทาง การรับประทานอาหาร การเล่นกีฬา/ดนตรี การฟังเพลง การอ่านหนังสือ การท่องเที่ยว การศึกษา สภาพสังคม เศรษฐกิจ
2. พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ/แก่นสาระ หัวข้อเรื่องที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง/ข่าว/เหตุการณ์/สถานการณ์ที่อยู่ในความสนใจของสังคม	การจับใจความสำคัญ/แก่นสาระ หัวข้อเรื่อง การวิเคราะห์เรื่อง/ข่าว/เหตุการณ์/สถานการณ์ที่อยู่ในความสนใจ เช่น ประสบการณ์ เหตุการณ์ สถานการณ์ ต่างๆ ภาพยนตร์ กีฬา ดนตรี เพลง
3. พูดและเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม ประสบการณ์ และเหตุการณ์ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบ	การแสดงความคิดเห็น และการให้เหตุผลประกอบเกี่ยวกับกิจกรรม ประสบการณ์และเหตุการณ์

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

ตารางที่ 4 มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. เลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทางเหมาะกับบุคคลและโอกาส ตามมารยาทสังคม และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา	การเลือกใช้ภาษาน้ำเสียง และกิริยาท่าทางในการสนทนา ตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เช่น การขอบคุณขอโทษ การชมเชย การใช้สีหน้าท่าทางประกอบ การพูดขณะแนะนำตนเอง การ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	สัมผัสสัมผัส การ โบกมือ การแสดงความรู้สึกชอบ/ไม่ชอบ การกล่าวอวยพร การแสดงอาการตอบรับหรือปฏิเสธ
2. อธิบายเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมและประเพณีของเจ้าของภาษา	ชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมและประเพณีของเจ้าของภาษา
3. เข้าร่วม/จัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ	กิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม เช่น การเล่นเกม การร้องเพลง การเล่านิทาน บทบาทสมมุติ วันขอบคุณพระเจ้า วันคริสต์มาส วันขึ้นปีใหม่ วันวาเลนไทน์

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

ตารางที่ 5 มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. เปรียบเทียบและอธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประ โยคชนิดต่างๆ และการลำดับคำตาม โครงสร้าง ประ โยคของภาษาต่างประเทศและ ภาษาไทย	การเปรียบเทียบและการอธิบายความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประ โยคชนิดต่างๆ ของเจ้าของภาษากับของไทยการใช้เครื่องหมายวรรคตอนและการลำดับคำตาม โครงสร้างประ โยคของ ภาษาต่างประเทศและภาษาไทย
2. เปรียบเทียบและอธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม	การเปรียบเทียบและการอธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทย การนำวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาไปใช้

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

ตารางที่ 6 มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นและเป็นพื้นฐานในการพัฒนาแสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. ค้นคว้า รวบรวม และสรุป ข้อมูล/ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูดและการเขียน	การค้นคว้า การรวบรวม การสรุป และการนำเสนอ ข้อมูล/ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

ตารางที่ 7 มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชน และสังคม	การใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชน และสังคม

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

ตารางที่ 8 มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น/ค้นคว้า รวบรวม และสรุป ความรู้/ข้อมูลต่างๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ	การใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น/การค้นคว้า ความรู้/ข้อมูลต่างๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
2. เผยแพร่ /ประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสารของ โรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่นเป็นภาษาต่างประเทศ	การใช้ภาษาต่างประเทศในการเผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารของ โรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่น เช่น การทำหนังสือเล่มเล็กแนะนำ โรงเรียน ชุมชน และ ท้องถิ่น การทำแผ่นปลิว ป้ายคำขวัญ คำเชิญชวน แนะนำ โรงเรียนและสถานที่สำคัญในชุมชนและ ท้องถิ่นการนำเสนอข้อมูลข่าวสารใน โรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่น เป็นภาษาอังกฤษ

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ปฏิบัติตามคำขอร้อง คำแนะนำ คำชี้แจง และคำอธิบายที่ฟังและอ่าน อ่านออกเสียง
 ข้อความ ข่าว โฆษณา นิทาน และบทร้อยกรองสั้นๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน ระบุ/เขียนสิ่งที่
 ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่างๆ สัมพันธ์กับประโยคและข้อความที่ฟังหรืออ่าน เลือก/ระบุหัวข้อ
 เรื่อง ใจความสำคัญ รายละเอียดสนับสนุน และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและอ่าน
 จากสื่อประเภทต่างๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ

สนทนาและเขียน ได้ตอบข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องต่างๆ ใกล้เคียง สถานการณ์
 ข่าว เรื่องที่อยู่ในความสนใจของสังคมและสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ใช้คำขอร้อง
 คำชี้แจง และคำอธิบาย ให้คำแนะนำอย่างเหมาะสม พูดและเขียนแสดงความต้องการ เสนอ
 และให้ความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือ พูดและเขียนเพื่อขอและให้
 ข้อมูล บรรยาย อธิบาย เปรียบเทียบ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรืออ่านอย่าง
 เหมาะสม พูดและเขียนบรรยายความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ
 กิจกรรม ประสบการณ์ และข่าว/เหตุการณ์ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบอย่างเหมาะสม

พูดและเขียนบรรยายเกี่ยวกับตนเอง ประสบการณ์ ข่าว/เหตุการณ์/เรื่อง/ประเด็น
 ต่าง ๆ ที่อยู่ในความสนใจของสังคม พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ/แก่นสาระ หัวข้อเรื่องที่
 ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง/ข่าว/เหตุการณ์/สถานการณ์ที่อยู่ในความสนใจ พูดและเขียนแสดง
 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม ประสบการณ์ และเหตุการณ์ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบ

เลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทางเหมาะกับบุคคลและโอกาส ตามมารยาท สังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา อธิบายเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมและ ประเพณีของเจ้าของภาษา เข้าร่วม/จัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ

เปรียบเทียบ และอธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างการออกเสียง ประโยคชนิดต่างๆ และการลำดับคำตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย เปรียบเทียบและ อธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างชีวิตความเป็นอยู่และ วัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม

ค้นคว้า รวบรวม และสรุปข้อมูล/ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจาก แหล่งการเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูดและการเขียน

ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชน และสังคม

ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น/ค้นคว้า รวบรวม และสรุปความรู้/ข้อมูลต่างๆ จาก สื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ เผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสารของ โรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่น เป็นภาษาต่างประเทศ

มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) สื่อสารตามหัวข้อ เรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ-ขาย ลมฟ้าอากาศ การศึกษาและอาชีพ การเดินทางท่องเที่ยว การบริการ สถานที่ ภาษา และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 2,100- 2,250 คำ (คำศัพท์ที่เป็นนามธรรมมากขึ้น)

ใช้ประโยคผสมและประโยคซับซ้อน (Complex Sentences) สื่อความหมายตาม บริบทต่างๆ ในการสนทนาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้องที่ฟัง อ่านออกเสียงตัวอักษร คำ กลุ่มคำ ประโยคง่ายๆ และบทพูดเข้าจังหวะง่ายๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน บอกความหมายของคำและกลุ่มคำที่ฟัง ตรงตามความหมายตอบคำถามจากการฟังหรืออ่านประโยค บทสนทนาหรือนิทานง่ายๆ

พูดโต้ตอบด้วยคำสั้นๆ ง่ายๆ ในการสื่อสารระหว่างบุคคลตามแบบที่ฟัง ใช้คำสั่งและ คำขอร้องง่ายๆ บอกความต้องการง่ายๆ ของตนเองพูดขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและ เพื่อนบอกความรู้สึกรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ โกลัสดัวหรือกิจกรรมต่างๆ ตามแบบที่ฟังพูดให้ ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องใกล้ตัว จัดหมวดหมู่คำตามประเภทของบุคคล สัตว์ และสิ่งของ ตามที่ฟังหรืออ่าน

สรุปได้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ ในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความคิดเห็น ตีความ นำเสนอข้อมูลความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน อีกทั้งใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาต่อประกอบอาชีพ

2. การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

2.1 การอ่านภาษาอังกฤษ

1. ความหมายของการอ่าน

ความหมายของการอ่าน นักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้หลายทัศนะ ดังนี้ มาร์คเชลเฟล (ชิดาร์ก ดาบพลออัน. 2542 : 29 ; อ้างอิงมาจาก Markshelffel. 1966 : 2) ได้ให้นิยามว่าการอ่าน หมายถึง กระบวนการของความคิด เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนมากเกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ทั้งหมดของเราขณะที่รับรู้ ขณะที่ค่อยๆ ให้ความคิดใหม่ขึ้นมาในขณะที่แก้ปัญหาหรือผ่อนคลาย ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการตีความ สัญลักษณ์ข้อเขียน

สมุทร เซ็นเชาวนิช (2530 : 1) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่าน หมายถึง การสื่อความหมาย เป็นการสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 1364) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ดังนี้ “อ่าน” หมายถึงว่าอ่านตามตัวหนังสือ ออกเสียงตามตัวหนังสือ ดูหรือเข้าใจความหมายจากตัวหนังสือสังเกตหรือพิจารณาเพื่อความเข้าใจ

สุกัญญา ศรีสืบสาย (2531 : 58) ได้ให้นิยามว่า การอ่านคือการพัฒนาความรู้สติปัญญาและจิตใจของบุคคลที่เป็นองค์ประกอบของสังคม สำหรับนักเรียน ความสำเร็จในการเรียนส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่าน ทั้งนี้เพราะการอ่านเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่นๆ

ทัศนีย์ สุขเมธี (2534 : 79) ได้ให้นิยามว่า การอ่านคือการแปลสัญลักษณ์ที่เขียนหรือพิมพ์ให้มีความหมายออกมาเป็นสัญลักษณ์ สัญลักษณ์ในภาษาไทย คือ คำ ข้อความ จึงเป็นเรื่องสำคัญมากในการสอนอ่านแก่เด็กเริ่มเรียน นักเรียนจะต้องเข้าใจความหมาย และนำไปใช้ในการฟังพูดและเขียนได้อย่างถูกต้อง

สรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางความคิดที่ผู้อ่านพยายามที่จะสื่อความหมายจากผู้เขียน โดยผ่านตัวอักษร และต้องอาศัยประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเป็นพื้นฐาน เพราะขณะที่อ่านนั้นจะมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาษาเกิดขึ้นตลอดเวลา ซึ่งสามารถทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

2. วัตถุประสงค์ของการอ่าน

วัตถุประสงค์ในการอ่านเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็น เพราะวัตถุประสงค์ที่ต่างกัน ย่อมใช้วิธีการที่แตกต่างกัน

ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ (2532 : 9-10) ได้สรุปวัตถุประสงค์ของการอ่านไว้ดังนี้

1. อ่านเพื่อความรู้ เพื่อให้เข้าใจผู้อื่นและเข้าใจตนเอง
2. อ่านเพื่อให้เกิดความคิด
3. อ่านเพื่อความเพลิดเพลินหรือเพื่อความบันเทิง เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น

วรรณคดี ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน คลายความเครียดได้และไม่รู้สึกเบื่อหน่าย

ระวีวรรณ ศรีศรีรามครัน (2523 : 1-2) ได้สรุปวัตถุประสงค์ของการอ่านว่า

หลังจากที่อ่านแล้ว ผู้อ่านจะมีความสามารถในด้านต่างๆ ดังนี้หรือไม่

1. สามารถเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่านไปแล้วได้มากน้อยแค่ไหน
2. สามารถจับใจความที่สำคัญได้หรือไม่
3. สามารถที่จะเปรียบเทียบหรือแยกความแตกต่างได้ว่า ในบทความที่

อ่านแล้วนั้น ส่วนไหนเป็นความจริง เป็นเนื้อเรื่อง หรือเป็นความคิดส่วนตัวของผู้เขียน หรือเป็นความคิดทั่วไป

4. เมื่ออ่านแล้วสามารถที่จะเข้าใจและปฏิบัติตามในสิ่งที่ได้อ่านมาหรือไม่
5. สามารถที่จะตีความหมายของรูปภาพ แผนที่ แผนภูมิ หรือตารางแสดง

ได้มากน้อยเพียงใด

6. สามารถที่จะรวบรวมความคิดเห็นจากการอ่านหลายๆ เรื่องให้เข้ามาสู่

เฉพาะประเด็นที่สำคัญที่ต้องการได้หรือไม่

7. เมื่ออ่านแล้ว สามารถนึกวาดภาพตามแนวความคิดที่ได้อ่านมาได้ตรง

ถูกต้องมากน้อยแค่ไหน

8. สามารถจับใจความที่สำคัญ หรือได้สาระเนื้อเรื่อง จากการอ่านมาได้

ตรงถูกต้องมากน้อยเพียงใด

มิลเลอร์ (ธิดารัก คามพลอ่อน. 2542 : 42 ; อ้างอิงมาจาก Miller. 1982 : 12)

ได้ให้วัตถุประสงค์ของการอ่านไว้ 6 ประการคือ

1. อ่านเพื่อจับใจความอย่างคร่าวๆ
2. อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ
3. อ่านเพื่อสำรวจรายละเอียด การจับใจความสำคัญทั่วไป
4. อ่านเพื่อเข้าใจอย่างถ่องแท้
5. อ่านเพื่อวิจารณ์ตามข้อความที่อ่าน
6. อ่านเพื่อวิเคราะห์ข้อความหรือแนวคิดเรื่องที่อ่าน

ศิธร แสงธนู และคิด พงศทัต (ม.ป.ป. : 1) ได้สรุปวัตถุประสงค์ของการสอนอ่านไว้ดังนี้

1. ให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงให้สัมพันธ์กับอักษรได้อย่างถูกต้อง สามารถออกเสียงนั้น การขึ้นลงเสียง และจังหวะ ได้ถูกต้องตามลักษณะและความนิยมของเจ้าของภาษา
2. ให้นักเรียนสามารถอ่านในใจ เพื่อความเข้าใจและเก็บใจความ จะได้ใช้การอ่านให้เป็นประโยชน์ในการหาความรู้ ความเพลิดเพลินจากการอ่านด้วยตนเอง
3. ให้นักเรียนเข้าใจวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เพื่อจะได้เพิ่มพูนความเข้าใจในเรื่องที่อ่านดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านการใช้ศัพท์สำนวน และแบบประโยคต่างๆ
4. ฝึกฝนการอ่านเร็วของนักเรียน เพื่อจะได้อ่านหนังสือได้มากขึ้น
5. ส่งเสริมและสร้างทัศนคติที่ดีในการอ่านให้ถือว่าการอ่านมากเป็นกำไรชีวิต

3. ความสำคัญของการอ่านภาษาอังกฤษ

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 : 83) กล่าวว่า ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญมากที่สุดสำหรับผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในประเทศไทย ทั้งนี้เพราะ มีโอกาสใช้ทักษะการฟัง การพูด และการเขียนภาษาอังกฤษน้อยกว่าการอ่าน

จากการสำรวจความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษในสังคมไทย (อัจฉรา วงศ์โสธร 2538 : 218) พบว่าทักษะที่จำเป็นต้องใช้มากที่สุดในหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัท ห้างร้านในประเทศไทย คือ ทักษะอ่าน ทั้งนี้ทักษะอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นในการศึกษาหาความรู้ เช่น การอ่านตำราเรียน บทความทางวิชาการ ผลงานวิจัย ในการค้นคว้าก็ต้องอ่านเอกสารที่เกี่ยวข้อง อ่านตารางตัวเลข ตารางคำชี้แจงในการใช้เครื่องอุปโภคบริโภค เป็นต้น

ในการอ่านเพื่อความบันเทิงหรือพัฒนาตนเองในด้านคุณธรรม คือ การอ่านนวนิยาย บทความ ในหนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร หนังสือประเภทธรรมะ ชีวประวัติ สารคดีประเภทอื่น ๆ ที่ทำให้เกิดการจรรโลงใจ

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540 ก : 149) ได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะการอ่าน ภาษาอังกฤษไว้ว่า ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเป็นทักษะที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง ในชีวิตประจำวัน เนื่องจากในปัจจุบัน โอกาสที่จะได้เห็นและอ่านภาษาอังกฤษมีมากขึ้น เพราะ ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา การรับเอาเทคโนโลยีและวิชาการสมัยใหม่รวมทั้ง เครื่องอุปโภคบริโภคจากต่างประเทศจึงเข้ามามีบทบาทอย่างมากในชีวิตของคนไทย ทักษะ การอ่านภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อ ทำสัญญาค้าขาย หรือแม้แต่ การอ่านฉลากสินค้าอุปโภคและบริโภคล้วนแต่ต้องอาศัยความเข้าใจในการอ่านทั้งสิ้น แต่ เนื่องจากทักษะอ่านเป็นทักษะที่ซับซ้อน และต้องอาศัยการฝึกฝนเป็นอย่างดีเพราะการอ่าน ไม่ใช่แค่เพียงการอ่านตัวอักษรออกเท่านั้น แต่ต้องมีความเข้าใจด้วย ดังนั้นการอ่าน ภาษาอังกฤษ จึงจำเป็น ต้องได้รับการฝึกฝนจากการเรียนในห้องเรียน จากครูผู้สอนจนชำนาญ ก่อน แล้วจึง ไปฝึกเพิ่มเติมเองนอกห้องเรียน ซึ่งต่างจากการฝึกทักษะการฟัง-พูด ซึ่งสามารถ ฝึกได้เองจากเทปฝึก หรือแหล่งต่าง ๆ รอบตัวซึ่งอยู่นอกห้องเรียน ดังที่ Thonis (1970 : ไม่ปรากฏเลขหน้า, อ้างถึงใน สุมิตรา อังวัฒนกุล 2540 ก : 149) ได้กล่าวว่า ครูเป็นผู้ถือฤกษ์แฉ สำคัญในการนำไปสู่วิธีการถอดรหัสข้อความหรือตัวหนังสือที่เขียนหรือพิมพ์นั้น และ เมื่อนักเรียนได้ฝึกการอ่านจนเกิดความชำนาญแล้ว ทักษะการอ่านก็จะติดตัวผู้เรียนต่อไป ถึงแม้จะไม่ได้เรียนจากห้องเรียนแล้วก็ตาม จึงนับว่าทักษะการอ่านเป็นทักษะที่ติดทนกับผู้เรียน ได้นานที่สุด

วิสา จิตวิตร์ (2541 : 1) กล่าวถึงความสำคัญของทักษะการอ่านภาษาอังกฤษไว้ว่า ปัจจุบันในสังคมไทยซึ่งใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ มีความต้องการในการใช้ ภาษา อังกฤษ เน้นหนักที่ทักษะการอ่าน นักเรียน นิสิต และนักศึกษา ต้องอ่านหนังสือเรียน ตำรา หรือวารสารภาษาอังกฤษ เพื่อให้มีความรู้ในสาขาวิชาของตนที่กว้างขวางและลึกซึ้ง สำหรับ นักธุรกิจ ข้าราชการ ต้องใช้ภาษาอังกฤษเพื่อประโยชน์ในความเจริญก้าวหน้าของธุรกิจ การ งานของตน

กล่าวโดยสรุป ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษมีความสำคัญมากสำหรับสังคมไทย ในปัจจุบัน เนื่องจากหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ บริษัทห้างร้านต่าง ๆ รวมทั้งนักเรียน นิสิต นักศึกษา ที่จำเป็นต้องใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร ศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้

ที่มีอยู่หลากหลายในยุคที่โลกไร้พรมแดนซึ่งมีความเจริญด้านเทคโนโลยี

4. ประเภทของการอ่าน

สมุทรร เช่นชาวนิช (2544 : 3-4) ได้แบ่งประเภทของการอ่านเป็น 2 ประเภท และทั้งสองประเภทนี้จะใช้ความเร็วต่างกัน คือ

1. อ่านเพื่อการศึกษา (Work-study Type Reading) เป็นการอ่านที่ต้องการความเร็วสูงพอประมาณ การอ่านแบบนี้มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ ต้องการจะครอบคลุมเนื้อหาให้ได้มากที่สุดเก็บใจความสำคัญและรายละเอียดปลีกย่อยต่าง ๆ ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ดังนั้นในขณะที่อ่านจึงจำเป็นที่จะต้องพิจารณาคำศัพท์ และความหมายของคำที่พบให้ละเอียดถี่ถ้วน นอกจากต้องรู้ความหมายเฉพาะของคำศัพท์นั้น ๆ แล้ว ควรจะต้องรู้ความหมายแฝงหรือความหมายตามนัยประหวัด (Connotation) ของคำนั้น ๆ อีกด้วย เพื่อจะได้เข้าใจข้อความที่อ่านได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2. อ่านเพื่อการพักผ่อนและความบันเทิง (Recreatory Reading) เป็นการอ่านเพื่อความรื่นรมย์ เป็นส่วนตัวหรือเพื่อพักผ่อนหย่อนใจเป็นส่วนใหญ่ การอ่านประเภทนี้มักไม่ต้องการความเข้าใจอะไรที่ลึกซึ้งมากนัก จะอ่านโดยใช้ความเร็ว ช้าหรือเร็วอย่างไรก็ได้

ทิพวัลย์ มาแสง (2532 : 57-58) ได้แบ่งประเภทการอ่านเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. อ่านออกเสียง (Oral Reading) การอ่านออกเสียงเพื่อต้องการความถูกต้องในเรื่องของเสียง เสียงสูงต่ำ จังหวะ การหยุดวรรคตอน ให้ถูกต้องชัดเจน เพราะการอ่านออกเสียงที่ถูกต้องเป็นพื้นฐานและฝึกความคล่องก่อนที่จะอ่าน

2. อ่านในใจ (Silent Reading) การอ่านในใจเป็นสิ่งที่ปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันการอ่านแบบนี้ควรฝึกหลังจากที่นักเรียนได้ฝึกอ่านออกเสียงแล้ว

ทรงพันธ์ วรรณมาศ (2524 : 1-2) ยังได้กล่าวถึงแบบในการอ่านว่ามี 2 แบบ คืออ่านแบบชีวิตประจำวัน และอ่านแบบนักวิชาการหรือนักศึกษาอ่านแบบชีวิตประจำวันประกอบด้วย

1. การอ่านนิตยสาร ผู้อ่านต้องอ่านโดยไม่ต้องเก็บรายละเอียดอ่านเอาใจความสำคัญเท่านั้น การอ่าน อ่านซ้ำ ๆ ไม่ต้องรีบเร่งและจริงจัง

2. การอ่านวารสาร อ่านตามความต้องการที่ค้นคว้า และต้องอ่านอย่างพิถีพิถัน นอกจากนี้ยังต้องอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ เนื้อหานำมาวิเคราะห์ใช้ในการค้นคว้า

3. อ่านหนังสือพิมพ์ จะต้องอ่านอย่างพิเคราะห์และพิจารณา

4. การอ่านนวนิยาย จะต้องอ่านให้ได้ความเพลิดเพลิน อันประกอบด้วย การพิจารณา ความคิดอันมีเหตุผล และจับแก่นของเรื่องจากผู้แต่งได้

5. การอ่านสารคดี จะต้องอ่านได้อย่างรวดเร็ว ไม่ต้องท่องจำ มีวิธีอ่าน ดังนี้

5.1 อ่านผ่านอย่างรวดเร็วและมีสมาธิ ได้แก่ การอ่านแบบอ่านในใจอ่านทีละหน้า เพื่อให้ได้เนื้อความสมบูรณ์

5.2 อ่านคำนำ เพราะคำนำแสดงจุดมุ่งหมายของผู้เขียน ซึ่งชี้ให้เห็น ความสำคัญของเนื้อหา ตลอดจนให้เห็นความเป็นมาของหนังสือ

5.3 อ่านเอาใจใส่ เพราะถ้าอ่านผ่านไปเรื่อย ๆ โดยไม่เข้าใจแล้วจะไม่สามารถสรุปได้

5. องค์ประกอบของการอ่าน

ศรีวิไล ดอกจันทร์ (2528 : 157-158) ได้สรุปถึงองค์ประกอบของการอ่านไว้ ดังนี้

1. ผู้อ่านจะต้องเป็นผู้รู้ภาษานั้นๆ คือมีความเข้าใจและพูดภาษานั้นได้ ในระดับหนึ่งทีพอเพียงก่อนที่จะฝึกอ่าน
2. ผู้อ่านจะต้องรู้จักวิเคราะห์หรือแยกแยะคำ (Dissect) โดยดูว่าประกอบขึ้นด้วยเสียงอะไรบ้าง
3. ผู้อ่านจะต้องเรียนรู้ถึงลักษณะคำ แยกแยะตัวอักษรได้
4. ผู้อ่านจะต้องเรียนรู้ลักษณะการอ่านตามลักษณะของภาษานั้นๆ
5. ผู้อ่านต้องเรียนรู้ว่ามีระบบความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรกับเสียงซึ่งจะช่วยให้สามารถอ่านคำหรือออกเสียงอื่น ๆ
6. ผู้อ่านจะต้องเรียนรู้วิธีเข้าใจและระลึก สัญญาณในการอ่านออกเสียง
7. ผู้อ่านจะต้องเรียนรู้ว่า ตัวอักษรเป็นตัวแทนคำพูด และมีความหมายเปรียบเทียบกันได้
8. ผู้อ่านจะต้องเรียนรู้การใช้เหตุผลและความนึกคิดต่อสิ่งที่อ่านภายในขอบเขตความรู้ สติปัญญา และประสบการณ์

กัญหาทิพย์ สิงหนะเนติ (2531 : 2) ได้สรุปองค์ประกอบของการอ่าน เพื่อที่จะได้บรรลุเป้าหมาย จำเป็นจะต้องใช้เทคนิคเข้าช่วยบางประการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 หัวข้อใหญ่ๆ ตามลำดับคือ

1. ใจความสำคัญ (Main Idea)
2. เครื่องชี้บริบท (Context Clues)
3. เครื่องชี้ความสัมพันธ์ในและระหว่างประโยค (Cohesion and Coherence Device)
4. การนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ (Applying Meaning) ผู้อ่านนำประสบการณ์เดิมที่มีอยู่มาผสมผสานกับความรู้ที่อ่านมาได้ใหม่

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2539 : 150-151) ได้สรุปถึงองค์ประกอบของการอ่านที่จะทำการวัดทักษะการอ่าน ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับคำ โดยทั่วไป หมายถึงความรู้เกี่ยวกับคำ ได้แก่ ความกว้างความลึกและขอบเขตของคำศัพท์ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ความรู้เกี่ยวกับคำอย่างกว้างขวางหรือความชำนาญในการใช้คำ เป็นสิ่งสำคัญประการแรกที่จะนำไปสู่การบรรลุถึงความสามารถระดับสูงของทักษะการอ่านทุกชนิด

2. ความเข้าใจเรื่องราวที่ปรากฏอย่างชัดเจน ซึ่งรวมถึงทักษะอื่นๆ ด้วย เช่นการรู้ตำแหน่งของข้อความที่กล่าวถึงอย่างเจาะจง การเข้าใจความหมายตามตัวอักษรและความสามารถในการติดตามเรื่องที่อ่านตามลำดับ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า แบบสอบอ่านที่ยอมรับกันเป็นจำนวน

3. ความเข้าใจความหมายที่แฝงอยู่รวมถึงความมีเหตุผลในการอ่าน ความสามารถในการให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ตลอดจนสามารถเดาเหตุการณ์เกี่ยวกับผลที่ตามมา การเข้าใจความหมายของคำจากเนื้อเรื่อง การเข้าใจการจัดลำดับของเรื่องที่อ่าน รับรู้ความคิดสำคัญและการจัดลำดับความคิดเข้าใจความหมายที่แฝงอยู่ของข้อความที่อ่าน โดยการได้ข้อสรุปหรือหลักเกณฑ์จากเรื่องที่อ่าน

4. ความซาบซึ้ง หมายถึง ความสามารถในการทราบถึงความตั้งใจหรือจุดมุ่งหมายของผู้เขียน การรู้ถึงอารมณ์หรือแนวรสของเรื่อง ความสามารถในการเข้าใจในกลไกทางวรรณคดีที่ทำให้ผู้เขียนบรรลุจุดมุ่งหมาย

บัญญัติ อึ้งสกุล (2545 : 67) ได้สรุปองค์ประกอบของการอ่านไว้ 4 ข้อ คือ

1. การออกเสียง (Decoding Printed Word)
2. การเข้าใจความหมาย (Comprehending Meaning) ผู้อ่านมีความเข้าใจข้อความทั้งระดับตัวอักษร ระดับตีความหรือแปลความ

3. การมีปฏิกิริยาต่อสิ่งที่อ่าน (Reacting to Meaning) ผู้อ่านใช้วิจารณญาณ ตัดสินว่าเรื่องที่อ่านเชื่อได้เพียงใด ซึ่งเป็นการอ่านระดับวิจารณ์

4. การนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ (Applying Meaning) ผู้อ่าน นำประสบการณ์เดิมที่มีอยู่มาผสมผสานกับความรู้ที่อ่านมาได้ใหม่

สรุปได้ว่า การอ่านไม่เพียงแต่อ่านได้ แปลคำศัพท์ได้ หรือรู้โครงสร้าง ของประโยคเท่านั้น แต่ผู้อ่านจำเป็นต้องเข้าใจเรื่องหรือข้อความที่ตัดมาเป็นตอนๆ ที่ให้อ่านนั้น ว่ามีความสัมพันธ์กันและควรที่จะสรุป หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ได้ด้วย

6. ขั้นตอนในการสอนทักษะการอ่าน

สุมิตรา อังวัตนกุล (2539 : 178 – 179) ได้อธิบายขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการ อ่านดังนี้

1. กิจกรรมก่อนการอ่าน (Pre – reading Activities) เป็นการสร้างความสนใจ และปูพื้นความรู้ในเรื่องที่จะอ่าน เช่น ให้คาดคะเนเรื่องที่จะอ่าน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียน คิดถึงความรู้เดิมแล้วนำมาสัมพันธ์กับเรื่องที่อ่าน การคาดคะเนอาจจะผิดหรือถูกก็ได้ และ ให้เดาความหมายของคำศัพท์จากบริบท โดยดูจากประโยคข้างเคียง จากรูปภาพหรือการแสดง ท่าทาง

2. กิจกรรมระหว่างการอ่าน (While – reading Activities) ขั้นนี้เป็นการ ทำความเข้าใจโครงสร้างและเนื้อความในเรื่องที่อ่าน เช่น ให้ลำดับเรื่องโดยให้ตัดเรื่องออกมา เป็นส่วนๆ อาจจะเป็นย่อหน้าหรือประโยคก็ได้ แล้วให้ผู้เรียนในกลุ่มลำดับข้อความกันเอง หรือเขียนแผนผังโยงความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่อง เติมข้อความลงในแผนผังของเนื้อเรื่อง และ เล่าเรื่องโดยสรุป

3. กิจกรรมหลังการอ่าน (Post – reading Activities) ขั้นนี้เป็นการตรวจสอบ ความเข้าใจของผู้เรียน กิจกรรมที่อาจเป็นการถ่ายโยงไปสู่ทักษะอื่น ๆ เช่น ทักษะการพูด และทักษะการเขียน เช่น ให้แสดงบทบาทสมมติ ให้เขียนเรื่องหรือเขียน ได้ตอบ เช่น เขียน จดหมายเขียนบทสนทนา วาดรูป และพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เป็นต้น

ทิพย์วัลย์ มาแสง (2532 : 66-67) ได้เสนอขั้นตอนการสอนอ่าน ดังนี้

1. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องในใจ พยายามทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง โดยดูภาพ ประกอบด้วย ในครั้งแรกให้อ่านเรื่อง โดยตลอด เพื่อดูว่าเรื่องราวทั้งหมดเป็นอย่างไร ครั้งที่สอง

ให้อ่านใหม่ คำใดที่นักเรียนไม่รู้จกให้ลองเดาความหมายจากเนื้อความ โดยรอบของคำนั้น และ
ดูภาพประกอบด้วย

2. ครูเขียนคำที่นักเรียนต้องการเดาบนกระดาน ให้ลองอ่านออกเสียง และบอก
ความหมายของคำใหม่นั้น หรือจะชะลอการถามความหมายของคำใหม่ไว้ภายหลังที่นักเรียน
ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องแล้วก็ได้

3. นักเรียนจับกลุ่ม 3-4 คน ปิดหนังสือแล้วเล่าเรื่องให้ฟัง เพื่อตรวจสอบว่า
เรื่องี่อ่านตรงกันหรือไม่ การปิดหนังสือจะช่วยให้นักเรียน ไม่ใช่วิธีอ่านโดยการแปลคำต่อคำ

4. เมื่อนักเรียนปรึกษากันแล้ว ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเล่าเรื่อง

5. ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องี่อ่าน เพื่อให้นักเรียนตรวจหาคำตอบจากคำหรือ
ประโยคในเรื่องจากการอ่านออกเสียงตามครู ลงเสียงเน้นหนักถูกต้อง หากเนื้อเรื่องมีการแสดง
อารมณ์ ก็ฝึกให้นักเรียนอ่านให้มีอารมณ์ตามท้องเรื่องด้วย ฝึกอ่านภายในกลุ่ม ครูอาจให้
นักเรียนคัดลอกเรื่องี่อ่านลงสมุด เป็นการฝึกคัดลายมือด้วย

ศุภัทธา อักษรานุเคราะห์ (2532 : 54-55) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสอนอ่าน ดังนี้

1. ตั้งจุดประสงค์ ผู้สอนควรกำหนดจุดประสงค์ทั้งนำทางและปลายทาง
2. ดำเนินการสอน โดยนำจุดประสงค์นำทางมาสอนพร้อมตัวอย่างของจริงมา
ประกอบ หรือใช้สื่อการสอนมาช่วยก็ได้
3. การฝึกอ่านเป็นขั้นตอน โดยตรงให้กับจุดประสงค์ปลายทางที่ครูผู้สอน
กำหนดไว้
4. การถ่ายโอน ผู้เรียนมีอิสระในการอ่าน เป็นการฝึกสื่อสารที่นอกเหนือ ไป
จากจุดประสงค์ปลายทางที่วางไว้ เพื่อที่จำนำสิ่งที่เรียน ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างถูกต้อง
และเหมาะสม

7. การประเมินทักษะการอ่าน

อัจฉรา วงศ์โสธร (2539 : 250) ได้สรุปการประเมินผลทักษะอ่านตาม
ความสามารถของผู้ใช้ภาษามี 7 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 สามารถอ่านตัวอักษรภาษาอังกฤษได้ และมีความเข้าใจประกาศ
สาธารณสุขง่ายๆ ทั่วๆ ไปได้

ระดับที่ 2 สามารถบอกได้ว่า ข้อความนั้นๆ มีหัวเรื่องอะไร พอบอกได้ว่า
ประกาศสาธารณสุขที่มีเนื้อความซับซ้อนเกี่ยวกับอะไร ได้อย่างคร่าว ๆ และมีความเข้าใจตาราง
ตัวเลขและแผนภูมิต่างๆ ซึ่งไม่มีตัวหนังสือภาษาอังกฤษได้

ระดับที่ 3 สามารถเข้าใจหัวเรื่องและเนื้อหาคร่าวๆ ของเรื่องที่อ่านได้ โดยไม่ต้องใช้พจนานุกรมช่วย และจะเข้าใจรายละเอียดปลีกย่อยต่างๆ เมื่อเปิดพจนานุกรมบ่อยครั้งมีการอ่านที่ช้ามาก และถ้าอ่านเร็วขึ้นกว่านี้จะทำให้ไม่เข้าใจข้อความส่วนใหญ่ที่อ่านอยู่

ระดับที่ 4 มีความเข้าใจเพียงพอในเนื้อหาที่อ่าน และต้องอ่านซ้ำเมื่อมีใจความซับซ้อน แต่สามารถได้ใจความจากเรื่องเล่าหรือเรื่องทั่วๆ ไปได้ ยังไม่สามารถสังเกตการณ์เปลี่ยนวิธีการเขียนในเนื้อความที่อ่าน เพียงแต่ทราบว่า มีคำศัพท์คนละประเภทกับคำศัพท์ในตอนอื่นๆ ปรากฏในข้อความ และยังจำเป็นต้องใช้พจนานุกรมช่วยให้เข้าใจรายละเอียดยังอ่านค่อนข้างช้า

ระดับที่ 5 สามารถอ่านข้อความทุกชนิดด้วยความเข้าใจอย่างดี สังเกตเห็นและเข้าใจวิธีการเขียนแบบต่างๆ มีการอ่านซ้ำน้อยครั้ง ยังต้องใช้พจนานุกรมช่วยเมื่ออ่านเนื้อหาในสาขาที่ตนมีความคุ้นเคย อ่านเนื้อความทั่วไปอย่างสะดวก แต่ยังช้ากว่าเจ้าของภาษามีการอ่านซ้ำๆ เฉพาะเนื้อความในสาขาที่ไม่คุ้นเคย ส่วนใหญ่จะอ่านได้เร็วขึ้นกว่าระดับอื่นๆ

ระดับที่ 6 สามารถอ่านข้อความทุกชนิดด้วยความเข้าใจดีมาก จะต่างจากเจ้าของภาษา เฉพาะความเร็วและความคล่องในการอ่าน ระดับนี้เป็นระดับความสามารถของผู้ใช้ภาษาอังกฤษบ่อยครั้ง

ระดับที่ 7 มีความเข้าใจสิ่งที่อ่านอย่างไม่มีบกพร่อง อัตราการอ่านและความเข้าใจในการอ่านเหมือนกับเจ้าของภาษา ระดับนี้เป็นระดับความสามารถของผู้ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นประจำเพื่อการสื่อความหมายทุกอย่าง คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน

2.2 การสอนอ่านภาษาอังกฤษ

วินโดว์สัน (Windowson. 1996 : 174) กล่าวถึงความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน คือ การมีปฏิริยาโต้ตอบระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน เป็นกระบวนการ สื่อความหมายของความคิด อารมณ์ และความรู้สึกต่างๆ ที่ผู้เขียนกับผู้อ่าน ในขณะที่กู๊ดแมน (Goodman. 1982 : 5-6) ได้ให้ความหมาย ว่าการอ่านเป็นกระบวนการที่ผู้อ่านสร้างข้อความขึ้นมาใหม่ หรือได้ตั้งสมมุติฐาน หรือเดาเรื่องเก่าแล้วจึงหาข้อยืนยันสมมุติฐานหรือการเดาของตนว่า ถูกต้องหรือไม่ ผู้อ่านอาจใช้ความซ้ำซ้อนทางภาษา เพื่อเดาความและเลือกสุ่มจากเรื่องที่อ่าน โดยอาศัยเสียงและตัวอักษร วากยสัมพันธ์และความหมาย เป็นเครื่องช่วยเนาะการเดาความนั้นๆ ผู้อ่านที่ดีจะสามารถเดาให้ถูกต้องโดยอาศัยตัวเนาะน้อยที่สุด และการสร้างความหมายของผู้อ่านจะกระทำต่อเนื่องกันไปเรื่อยๆ เป็นกระบวนการวัฏจักร คือการสุ่มข้อความ (Sampling) การเดาเรื่อง (Prediction) การทดสอบว่าสิ่งที่ผู้อ่านคิดหรือเดาล่วงหน้าไว้นั้นถูกต้องตรงกับ

เรื่องจริงหรือไม่ ถ้าถูกต้องก็ยืนยันกับข้อคิดนั้น และสร้างความหมายขึ้นมา แต่ถ้าสิ่งใดที่เราไม่
ถูกต้องผู้อ่านจะต้องเปลี่ยนแปลงแนวความคิดใหม่ กระบวนการในลักษณะนี้เกิดขึ้นไปเรื่อยๆ
ในขณะที่อ่าน ดังนั้น กระบวนการสอนจึงเริ่มด้วยการสอนจากหน่วยย่อย จนถึงหน่วยใหญ่
ดังต่อไปนี้

1. การสอนศัพท์ (Vocabulary Teaching)
2. การสอนความเข้าใจในระดับประโยค (Teaching of Sentence
Comprehension)
3. การสอนความเข้าใจระดับข้อความ (Teaching of paragraph
comprehension)
4. การเข้าใจข้อความที่กล่าวเป็นนัย (Implication or Inference
Understanding)
5. การวินิจฉัยอารมณ์ของผู้เขียน (Determination of the Writer's Mood)
6. การจำแนกข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น (Differentiating Between Facts and
Opinions)
7. การวิเคราะห์ภาพประกอบ (Illustration Interpretation)
8. การสังเกตเครื่องหมายวรรคตอน (Punctuation Remarks)

โดยกระบวนการสอนผ่านในขั้นตอนต่างๆ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การสอนศัพท์ (Vocabulary Teaching)
 - 1.1 การเดาความหมายของคำจากบริบท (Context Clue Using)

การเดาความหมายของคำจากบริบทเป็นวิธีที่นิยมใช้เพื่อพัฒนาคำศัพท์
เนื่องจากผู้ผ่านสามารถนำกลวิธีการอ่านเช่นนี้ใช้ในการอ่านอย่างอิสระ โดยไม่ต้องพึ่งครูหรือ
พจนานุกรม แต่ใช้ตัวชี้แนะเข้าช่วย ตัวชี้แนะในบริบท (Context Clue) แบ่งเป็น 2 ชนิด ได้แก่
สิ่งชี้แนะภายในคำ (Internal Context Clues) และสิ่งชี้แนะภายนอกคำ (External Context Clues)

 - 1.1.1 สิ่งชี้แนะภายในคำ (Internal Context Clues) ได้แก่ องค์ประกอบ
ต่างๆ ของหน่วยคำ (Morphological Element) ได้แก่ รากศัพท์ (Roots) และคำเติม (Affixes)
ได้แก่ อุปสรรค (Per Fixes) และปัจจัย (Suffixes)
 - 1.1.2 สิ่งชี้แนะภายนอกคำ (External Context Clues) ได้แก่ คำชี้แนะทาง
ไวยากรณ์ (Syntactic Clues) และคำชี้แนะทางด้านความหมาย (Semantic Clues) ซึ่งอยู่ภายใน
ประโยคและระหว่างประโยคต่างๆ

1.2 การหาความหมายคำศัพท์จากพจนานุกรม (Dictionary Using) การใช้พจนานุกรม อย่างชาญฉลาดและมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้อ่านสามารถหาความหมายของคำศัพท์ที่ต้องการ ได้อย่างรวดเร็ว เพื่อที่จะได้ไม่เสียเวลาและความต่อเนื่องในการอ่าน นักเรียนระดับมัธยมศึกษาควรฝึกใช้พจนานุกรมอังกฤษ – อังกฤษฉบับใหม่ล่าสุด ซึ่งสารประโยชน์ต่างๆ ที่นักเรียนจะได้รับ เช่น คำช่วยนำ (Guide Words) ตัวสะกด (Spelling) การอ่านออกเสียง (Pronunciation) การแบ่งพยางค์ (Syllable Division) ชนิดของคำ (Parts of Spelling) คำจำกัดความ (Definition) กลุ่มคำจากที่มาเดียวกัน (Derivation) สำนวนภาษา (Stylistic) ต้นกำเนิดของคำ (Origin of the Word) คำเหมือนและคำตรงข้าม (Synonyms and Antonyms) สำนวน (Idiomatic Expressions) เป็นต้น

2. การสอนความเข้าใจในระดับประโยค (Teaching of Sentence Comprehension)

กระบวนการอ่านที่ช่วยให้ผู้อ่านทำความเข้าใจกับประโยค คือ กระบวนการอ่านในระดับจุลภาค (Micro Process) และกระบวนการอ่านในระดับบูรณาการ (Integrative Process) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 กระบวนการอ่านในระดับจุลภาค (Micro Process) ในการอ่านภาษาอังกฤษนั้น หากผู้อ่านได้นำเอาความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ไวยากรณ์มาช่วยในการจับกลุ่มคำให้เป็นหน่วยที่มีความหมายทางไวยากรณ์ (Chunking) จะทำให้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การวิเคราะห์โครงสร้างประโยคและไวยากรณ์และการวิเคราะห์ประโยคซ้อน (Complex Sentence Analysis)

2.2 กระบวนการอ่านในระดับบูรณาการ (Integrative Process) กระบวนการอ่านแบบนี้จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างอนุประโยคและประโยคต่างๆ ในบทอ่าน ซึ่งได้แก่ การวิเคราะห์ตัวอ้างอิง (Reference Item Analysis) การใช้คำเชื่อม (Connectives/Markers)

3. การสอนความเข้าใจระดับข้อความ (Teaching of Paragraph Comprehension) ในการอ่านเนื้อเรื่องซึ่งโดยปกติจะประกอบด้วยเนื้อหามากกว่าหนึ่งย่อหน้า ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจเรื่องของเนื้อเรื่อง โดยตลอด และจะต้องเข้าใจจุดมุ่งหมาย วิธีเรียบเรียงเนื้อหาหรือวิธีเสนอความคิดของผู้เขียน รวมทั้งความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างข้อมูลด้วยการทราบถึงสิ่งต่างๆ เหล่านี้ จะทำให้ผู้อ่านอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพและเข้าใจดีขึ้น ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าวิธีการอ่านที่ดีและสำคัญที่สุดนั้นผู้อ่านจะต้องรู้จักแยกแยะส่วนประกอบต่างๆ ที่สำคัญในแต่ละย่อหน้าได้เป็นอย่างดี ซึ่งประกอบด้วยสิ่งต่างๆ ดังนี้

3.1 หัวเรื่อง (Topic) เป็นสิ่งที่จะสามารถบอกได้ว่าข้อความนั้นมีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ลักษณะหัวเรื่องที่ดีจะต้องกระชับได้ใจความ (Precise) ไม่กว้างหรือแคบเกินไป

3.2 ใจความหลัก (Main Ideas) คือ ใจความสำคัญของย่อหน้า ซึ่งอาจจะสังเกตได้จากประโยคหลัก หรือประโยคสำคัญ (Topic Sentence) ซึ่งโดยปกติแล้วในย่อหน้าหนึ่งๆ จะมีประโยคหลักหรือประโยคสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความคิดของผู้เขียนปรากฏอยู่ตามส่วนต่างๆ ของย่อหน้า เช่น ประโยคแรกและสุดท้ายของย่อหน้า ประโยคสุดท้ายของย่อหน้า ประโยคตรงส่วนกลางของย่อหน้า ทั้งประโยคแรกและประโยคสุดท้ายของย่อหน้า ประโยคอื่นๆ จะเป็นรายละเอียดสนับสนุนประโยคหลักหรือประโยคสำคัญ ที่เรียกว่า Supporting Details อย่างไรก็ตามในบางย่อหน้าอาจไม่ปรากฏประโยคหลักหรือประโยคสำคัญ ผู้อ่านต้องพยายามสรุปและตีความจากการอ่านรายละเอียดทั้งหมด

3.3 ใจความรอง (Supporting Details) ในย่อหน้าหนึ่งๆ นอกจากจะมีใจความหลักแล้วยังมีรายละเอียดหรือใจความรองด้วย ที่ทำหน้าที่ขยายหรือสนับสนุนใจความหลัก

4. การเข้าใจข้อความที่กล่าวเป็นนัย (Implication or Inference Understanding) ข้อความที่กล่าวเป็นนัย หมายถึง ข้อความที่ผู้เขียนไม่ได้บ่งบอกความหมายออกมาตรงๆ เพียงแต่กล่าวเป็นนัยให้เข้าใจกัน ผู้อ่านต้องใช้วิจารณญาณในการตีความ และสรุปความคิดเอง โดยการวินิจฉัยสิ่งชี้แนะ (Clue หรือ Hint) ในย่อหน้านั้นๆ

5. การวินิจฉัยอารมณ์ของผู้เขียน (Determination of the Writer's Mood) ในการเขียนข้อความบางประเภท ผู้เขียนแสดงทัศนคติหรืออารมณ์ต่อสิ่งที่เขียนไว้ด้วยผู้อ่านต้องวินิจฉัยให้ได้ว่าผู้เขียนมีทัศนคติหรืออารมณ์ไปในทิศทางใด เช่น ตีใจ เสียใจ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ภูมิใจ เสียใจ ฯลฯ

6. การจำแนกข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น (Differentiating Between Facts and Opinions) ข้อเท็จจริงหรือความจริงเป็นสิ่งที่สามารถพิสูจน์หรือทดสอบได้ด้วยการทดลอง การสังเกตหรือการวินิจฉัยอันเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปอย่างสมเหตุสมผล ในขณะที่ความคิดเห็นเป็นเพียงความเชื่อ ความรู้สึก หรือการตัดสินใจใดสิ่งหนึ่งที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ด้วยเหตุผล ซึ่งอาจไม่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป การจำแนกข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นในบทอ่านจะทำให้ผู้อ่านสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้อย่างถูกต้องตามความต้องการ

7. การวิเคราะห์ภาพประกอบ (Illustration Interpretation) การสื่อความมิได้จำกัดอยู่เฉพาะข้อความเท่านั้น อาจปรากฏอยู่ในรูปแบบของแผนภูมิ ตาราง แผนผัง กราฟ รูปภาพ ฯลฯ ผู้อ่านควรได้ฝึกทักษะในการตีความสิ่งเหล่านี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อ

8. การสังเกตเครื่องหมายวรรคตอน (Punctuation Remarks) เครื่องหมายวรรคตอนเป็นเครื่องช่วยในการอ่านอย่างใดอย่างหนึ่ง การสังเกต และการตีความจากเครื่องหมายวรรคตอนจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจความได้อย่างถูกต้อง อาทิเช่น

8.1 การใช้ Period or full Stop (.) เมื่อจบประโยคหรือความคิดหนึ่งๆ

8.2 การใช้ Colon (:) เพื่อแสดงให้เห็นว่า ข้อความที่อยู่ข้างหลังเครื่องหมายนี้ อธิบายความที่อยู่ข้างหน้า หรือนำหน้ารายการ หรือข้อความที่เป็นการอธิบาย

8.3 การใช้ Semicolon (;) แยกข้อความหรือรายการที่ซับซ้อน โดยใช้คั่นระหว่างรายการย่อยภายในรายการที่สำคัญนั้นอยู่แล้ว หรือใช้แทนคำสันธาน (Conjunction) ในการเชื่อมประโยค (Clause) ที่มีความสำคัญเท่ากัน นอกจากนั้นยังให้นำหน้าคำสันธาน (Conjunction) ที่เชื่อมประโยค เช่น Therefore, However, Nevertheless และ on the other Hand เป็นต้น

8.4 การใช้ Comma (,) แยกคำ หรือวลีในเรื่องเดียวกันเมื่อเขียนต่อกันไปตามลำดับ และใช้แยกข้อความที่แทรกเข้ามา เพื่อเป็นการอธิบายหรือขยายความข้างหน้า

8.5 การใช้ Hyphens (-) แยกคำ หรือพยางค์ท้ายบรรทัด

8.6 การใช้ Dash (- -) แยกส่วนของข้อความออกจากส่วนอื่นๆ เพื่ออธิบายหรือเน้นส่วนข้อความที่แยกออกนี้จะนำหน้าและตามด้วย - - ยกเว้นเมื่ออยู่ท้ายประโยค

8.7 การใช้ Ellipsis Points (...) ละบางส่วนของข้อความที่คัดลอกมา

8.8 การใช้ Parentheses or Brackets () แยกข้อความที่ไม่จำเป็นออกเป็นประโยคเป็นการเสริมความเท่านั้น แต่จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจในสิ่งที่อ่านดีขึ้นเพราะเป็นการอธิบายเพิ่มเติมสิ่งที่กล่าวถึง

8.9 การใช้ Quotation Marks (“...”) เพื่อยกคำพูดหรือความคิดของเจ้าของเดิมมาโดยตรงหรือใช้เพื่อแยกส่วนที่ต้องการเน้น หรือเพื่อให้ทราบว่าเป็นชื่อเรื่อง

8.10 การใช้ Exclamation Point (!) หลังข้อความเพื่อแสดงความรู้สึก อารมณ์ ที่รุนแรง ประหลาดใจ หรือตกใจ

8.11 การใช้ Question Mark (?) หลังข้อความเพื่อแสดงความสงสัย หรือคำถามสรุปได้ว่า กระบวนการสอนการอ่านภาษาอังกฤษ โดยทั่วไปนั้น เป็นการสอนให้ผู้อ่านใช้ทักษะ และกระบวนการในระดับต่างๆ ตั้งแต่หน่วยย่อยจนถึงหน่วยใหญ่เพื่อทำความเข้าใจกับความหมาย ความคิด และสิ่งต่างๆ ในบทอ่านที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อกับผู้อ่าน

3. การอ่านภาษาอังกฤษโดยวิธี SQ3R

ดีซี (Deese, J, and Deese, E.K. 1979 : 42) อ้างถึงใน ฉวีวรรณ กุหาภินันท์ (2542 : 169) กล่าวว่า การอ่านภาษาอังกฤษโดยวิธีสอนแบบ SQ3R นี้เริ่มโดยฟรานซิส พี โรบินสัน (Fransy P Robinson) ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านที่มหาวิทยาลัยโอไฮโอ ซึ่งได้ศึกษาเทคนิคการอ่านและแนะนำวิธีการอ่านให้กับนักศึกษาจนประสบผลสำเร็จเป็นเวลานาน จากนั้นจึงสรุปออกมาเป็นสูตรเพื่อให้จำง่าย คือ Survey Q3R หรือ SQ3R หรือมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. Survey (S) ขั้นสำรวจ หมายถึง การสำรวจหนังสือ คู่มือผู้แต่ง ชื่อหนังสือ คำนำ เพื่อดูจุดมุ่งหมายและแนวคิดของผู้แต่ง สำรวจสารบัญ คำนี อภิธานศัพท์ ภาคผนวก บทสรุป แบบฝึกหัด เพื่อตรวจสอบสาระที่ปรากฏอยู่ในหนังสือทุก ๆ ที่ และอ่านสำรวจเนื้อเรื่องทั้งหมดอย่างรวดเร็ว

2. Question (Q) ขั้นตั้งคำถาม หลังจากอ่านอย่างสำรวจเสร็จแล้วตั้งคำถาม ถามตนเองว่าสิ่งที่ต้องการทราบคืออะไร และตั้งคำถามจากเนื้อเรื่องที่อ่านตามลำดับหัวข้อเรื่องในแต่ละย่อหน้า

3. Read (R₁) ขั้นอ่านอย่างรอบคอบ เป็นการอ่านอย่างละเอียดรอบคอบเพื่อจับใจความสำคัญ ในแต่ละย่อหน้า จดเส้นใต้เฉพาะส่วนที่สำคัญ ให้ความสนใจคำ วลี หรือประโยคที่พิมพ์ตัวเอนหรือตัวหนา การอ่านขั้นนี้อ่านเพื่อตอบคำถามที่ผู้อ่านตั้งไว้ หากข้อความใดไม่เข้าใจให้บันทึกไว้เพื่อถามผู้สอน

4. Recite (R₂) ขั้นจดจำ เมื่อเข้าใจคำตอบและเนื้อเรื่องจากการอ่านแล้ว ควรพยายามจดจำข้อความที่สำคัญ โดยการจดบันทึกย่อหรือขีดเส้นใต้เพื่อเตือนความจำของตนเอง และพยายามถามตนเองว่าจากการอ่านครั้งนี้ได้ความคิดอะไรใหม่ ๆ บ้าง ทดสอบความจำโดยปิดหน้ากระดาษแล้วดูบันทึกที่เขียนไว้ว่าจำได้หรือไม่ ถ้าตอบไม่ได้ให้ทบทวนคำถาม คำตอบ และท่องจำจากความเข้าใจ

5. Review (R₃) ขั้นทบทวน เป็นการทบทวนเรื่องราวทั้งหมดจากการอ่านบันทึกย่อ และทำบันทึกย่อจากความจำว่าถูกต้องและจำได้หรือไม่ ทบทวนจุดสำคัญใหญ่ ๆ และจุดสำคัญรองลงมาอีกครั้งหนึ่ง

ฉวีลักษณ์ บุญชะกาญจน (2525 : 9) ได้สรุปการอ่านภาษาอังกฤษโดยวิธีสอนแบบ SQ3R ไว้ว่า การอ่านภาษาอังกฤษโดยวิธีสอนแบบ SQ3R เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้อ่านได้พัฒนาทักษะการอ่าน สามารถอ่านออก แปลความหมายได้ จนนำไปสู่เทคนิคในการอ่าน ซึ่งประกอบด้วย

1. การสำรวจ หมายถึง สำรวจ ชื่อผู้แต่ง ชื่อหนังสือ สารบัญ คำนำ รวมทั้งแนวคิด และจุดมุ่งหมายของการเขียนหนังสือเล่มนั้น ๆ
2. การตั้งคำถาม คือ การพิจารณาให้แน่ชัดว่าตนเองต้องการคำตอบอะไร
3. การอ่าน คือ อ่านเพื่อที่จะได้คำตอบตามที่ตั้งคำถามไว้แล้วโดยพยายามมุ่งหา รายละเอียดเพื่อให้เกิดความกระจ่าง ชัดเจนในคำถามให้มากที่สุด
4. การจดจำ คือ เมื่อได้รับคำตอบจากการอ่านแล้วก็ควรจะมีการจดบันทึกไว้เพื่อเตือนความจำ และตรวจสอบว่าจากการอ่านนั้นได้ความคิดอะไรใหม่ขึ้นมาบ้าง
5. การทบทวน คือ ทบทวนว่าถูกต้องเพียงใด รวมทั้งพยายามนำความรู้ที่ได้รับออกมาใช้

คมคาย หมั่นสาย (2526 : 16) ได้กล่าวถึงการอ่านภาษาอังกฤษโดยวิธีสอนแบบ SQ3R สรุปได้ว่า การอ่านภาษาอังกฤษโดยวิธีสอนแบบ SQ3R เป็นวิธีที่จะช่วยให้ผู้อ่านได้พัฒนาทักษะการอ่าน จากการอ่านออก แปลความหมายได้ ไปสู่การอ่านเป็น กล่าวคือ เปิดโอกาสให้ผู้อ่านได้ฝึกการอ่านเร็ว ในขั้นสำรวจ (S = Survey) เปิดโอกาสให้ผู้อ่านได้ฝึกฝนความคิดในขั้นถาม (Q = Question) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในขั้นอ่าน (R₁ = Read) ฝึกให้ผู้อ่านรู้จักวิธีจดจำ ท่องจำและทบทวนอย่างถูกต้องในขั้นท่องจำ (R₂ = Recite) และทบทวน (R₃ = Review) และให้ความเห็นสรุปได้ว่า การสอนอ่านวิธี SQ3R ทำให้นักศึกษาพัฒนาความสามารถทางการอ่านดีขึ้นหลายประการ เช่น สามารถอ่านได้รวดเร็ว จับใจความได้ละเอียด และมีความสามารถเชิงวิเคราะห์ วิจัยเนื้อเรื่องจากแบบฝึกการอ่านได้ดีกว่าการสอนแบบธรรมดา เป็นการพัฒนาความสามารถทางการอ่านได้ในขั้นสูงกว่าวิธีอ่านธรรมดาถึงขั้นการอ่านหนังสือ อย่างมีวิจารณญาณ (คมคาย หมั่นสาย, 2526 : 33) ซึ่งสอดคล้องกับพลสันต์ ศรีโพธิ์ทอง (2523 : 57-58) และสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2527 : 194-195) ที่กล่าวไว้สรุปได้ว่า การอ่านวิธีสอนแบบ SQ3R นั้นทำให้ผู้อ่านมีความสามารถแสวงหาความรู้ และจดจำตำราได้อย่างเข้าใจ แม่นยำและสามารถอ่านเพื่อฝึกให้มีความรอบคอบไม่พลาดเนื้อหาที่สำคัญ

กล่าวโดยสรุป รูปแบบการอ่านวิธีสอนแบบ SQ3R เป็นการอ่านแบบหนึ่งที่สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้อ่านให้สูงขึ้น สามารถเข้าใจและจดจำเนื้อหาที่อ่านได้โดยมีขั้นตอนในการอ่าน 5 ขั้น คือขั้นสำรวจ ขั้นตั้งคำถาม ขั้นอ่านอย่างละเอียดเพื่อหาคำตอบ ขั้นท่อง และขั้นทบทวน

4. นิทานพื้นบ้าน

การนำนิทานพื้นบ้านมาใช้ในการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จเป็นอย่างมาก กล่าวคือ ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีการพัฒนาทักษะการอ่านดีขึ้น เมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกัน (ธีรารัง ชูทัพ. 2536 : 66-67) ในต่างประเทศมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้าน พบว่าการสอนโดยใช้นิทานพื้นบ้านสอดคล้องกับการพัฒนาการของเด็ก ครูควรจัดกลุ่มให้เด็กได้อภิปรายและแสดงความคิดเห็นรวมทั้งความรู้สึกร่วมเกี่ยวกับตัวละคร (เดชา จันดาพันธ์. 2527 : 32 ; อ้างอิงมาจาก Crook. 1977) นอกจากนี้ การศึกษานิทานพื้นบ้านยังช่วยสร้างเสริมให้เด็กเห็นลักษณะที่แตกต่างของตัวละคร ซึ่งจะช่วยให้เด็กสนใจการอ่านมากขึ้น นิทานจะเป็นพื้นฐานเชื่อมโยงไปสู่การเรียนวิชาต่างๆ (Western. 1980) และการนำนิทานพื้นบ้านมาจัดเป็นบทเรียนจะช่วยส่งเสริมให้การอ่านของนักเรียนมีความก้าวหน้าเป็นอย่างมาก (Dundes. 1980 ; Bosma. 1981)

1. ลักษณะของนิทาน

กุหลาบ มัลลิกะมาส (2518 : 99) ได้อธิบายว่า นิทานพื้นบ้านมีลักษณะสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. เป็นเรื่องเล่าด้วยถ้อยคำธรรมดา เป็นภาษาร้อยแก้วไม่ใช่ร้อยกรอง
2. เล่ากันด้วยปากสืบต่อกันมาเป็นเวลาช้านาน แต่ต่อมาในระยะหลัง เมื่อการเขียนเจริญขึ้นก็อาจเขียนขึ้นตามเค้าเดิมที่เคยเล่าด้วยปากเปล่า
3. ไม่ปรากฏว่า ผู้เล่าดั้งเดิมนั้นเป็นใคร อ้างแต่ว่าเป็นของเก่าฟังมาจากผู้เล่า ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญยิ่งอีกต่อหนึ่งในอดีต

กิ่งแก้ว อัคราธร (2519 : 12) ได้อธิบายถึงลักษณะของนิทานพื้นบ้านไว้อย่างสั้นๆ ว่า “นิทานพื้นบ้านเป็นเรื่องเล่าต่อกันมาเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ส่วนใหญ่ถ่ายทอดด้วยวิธีมุขปาฐะ แต่ก็มีจำนวนมากที่ได้รับการบันทึกไว้แล้ว”

เจือ สตะเวทิน (2527 : 46) ได้พูดถึงลักษณะของนิทานพื้นบ้านไว้ว่า

1. ต้องเป็นเรื่องเก่า
2. ต้องเล่าด้วยภาษาร้อยแก้ว
3. ต้องเล่าด้วยปากมาก่อน
4. ต้องแสดงความคิดเห็นความเชื่อของชาวบ้าน
5. เรื่องจริงที่มีคติแก่นับอนุ โลมเป็นนิทาน เช่น มะกะโท เป็นต้น

สรุปได้ว่า นิทานพื้นบ้าน จะต้องเป็นเรื่องเก่าที่เล่าด้วยถ้อยคำธรรมดาแบบร้อยแก้ว และไม่ปรากฏถึงผู้เล่าดั้งเดิมและต้องแสดงออกถึงความเชื่อของชาวบ้านด้วย

2. คุณค่าของนิทาน

นิทานพื้นบ้านในแต่ละท้องถิ่น แม้จะมีโครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร และฉากแตกต่างกันตามความคิดอ่านหรือภูมิปัญญาของแต่ละท้องถิ่นก็จริง แต่มีลักษณะร่วมอยู่หลายประการ โดยเฉพาะเรื่องคุณค่าของนิทาน ซึ่งอาจสรุปได้ 5 ประการคือ (อินทราภรณ์ สุนทรวัฒน์. 2542 : 14 - 16)

1. นิทานให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นการผ่อนคลายความเครียดและช่วยให้เวลาผ่านไปอย่างไม่น่าเบื่อหน่าย การเล่านิทานของไทยอาจจะเล่าสู่กันฟังในครอบครัว เช่น ปู่ ย่า ตายาย หรือพ่อแม่เล่าให้ลูกหลานฟังยามว่างหรือก่อนนอน หรือเล่าขณะที่ผู้คนได้มารวมกลุ่มกันประกอบกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นเวลานานๆ เช่น ขณะทำงานร่วมกันอาจเป็นการเกี่ยวข้าว ทำนา จัดดอกไม้ ฯลฯ บางครั้งก็เล่ากันขณะหยุดพักรับประทานอาหารหรือหยุดพักผ่อนหลังจากที่ประกอบกิจกรรมร่วมกันในสังคม

การเล่านิทานในโอกาสต่างๆ ที่กล่าวมานี้ทำให้เกิดความเพลิดเพลินเป็นการผ่อนคลายความเครียดในขณะทำงาน หรือหลังจากที่ได้ทำงานหนักมาระยะหนึ่ง ทำให้เวลาแห่งภาวะที่จำเจหรืออึดอัดใจล่องไปโดยไม่รู้ตัว การเล่านิทานมุขตลกในขณะทำงาน หรือในวงสนทนาเป็นการช่วยเพิ่มบรรยากาศให้มีรสชาติและสนุกสนานครึกครื้นยิ่งขึ้น

2. นิทานช่วยกระชับความสัมพันธ์ในครอบครัว เด็กบางคนอาจมองผู้ใหญ่ว่าเป็นบุคคลที่ขี้บ่น ขอบคุดน่าเบื่อหน่าย หรือน่าเกรงขามแต่ถ้าผู้ใหญ่ได้มีเวลาเล่านิทานให้เด็กฟังบ้าง นิทานสนุกๆ ก็จะช่วยทำให้เด็กอยากอยู่ใกล้ซัดความเกรงกลัว หรือเบื่อหน่ายผู้ใหญ่ลง ผู้ใหญ่และเด็กก็จะมีความใกล้ชิดสนิทสนมกันเป็นอย่างดีแม้ในกลุ่มผู้ใหญ่ที่กระทำกิจกรรมร่วมกัน การได้ฟังนิทานนอกจากจะช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างสนุกสนานไม่เบื่อหน่ายแล้ว การจัดกิจกรรมสำหรับกลุ่มสัมพันธ์ในปัจจุบันในบางครั้งจะมีการแทรกการเล่านิทานเข้าไปด้วย

3. นิทานให้การศึกษาและเสริมสร้างจินตนาการ โดยเหตุที่นิทานมีตัวละครซึ่งมีชีวิตจิตใจแบบมนุษย์เรา เด็กที่ได้ฟังจึงเท่ากับได้มีโอกาสเรียนรู้ลักษณะมนุษย์การได้เรียนรู้เกี่ยวกับอุปสรรคต่างๆ ตลอดจนการเอาชนะอุปสรรคของตัวละคร จะช่วยให้ได้เรียนรู้เรื่องของชีวิตมากขึ้นสามารถจะอดทนและพยายามหาทางเอาชนะเมื่อต้องเผชิญอุปสรรคในชีวิตจริงแล้วยังช่วยให้เขารู้จักใช้จินตนาการซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับความคิดสร้างสรรค์

4. นิทานให้ข้อคิดและคติเตือนใจ นิทานไม่ได้ให้แต่ความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่ผู้ฟังเท่านั้น มีนิทานเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะนิทานคติจะให้ข้อคิดในแง่ใดแง่หนึ่ง เป็นการช่วยปลูกฝังคุณธรรมต่างๆ ที่สังคมพึงประสงค์แก่ผู้ฟังเช่น ให้ข้อสัจให้เรื่องผู้ใหญ่ให้พูดจาไพเราะอ่อนหวาน มีความขยันขันแข็งเอื้อเฟื้อต่อแม่ เป็นต้น การสอนในนิทานนั้น ผู้เล่าจะแฝงความคิดไว้ในเรื่องจึงทำให้คล้ายกับว่าผู้ฟังไม่ได้ถูกสอนโดยตรง นิทานไม่ใช่ให้ข้อคิดเฉพาะกับเด็กเท่านั้น นิทานหลายเรื่องให้ข้อคิดแก่ผู้ใหญ่ในด้านความประพฤติที่ประพฤติชอบ อยู่ในระเบียบอันดีงามของสังคม นิทานจึงเปรียบเสมือนเครื่องมือปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่เป็นบรรทัดฐานของสังคม

5. นิทานช่วยสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมในอดีตหลายๆ ด้านเช่น ลักษณะของสังคมวิถีชีวิตของประชาชนในสังคมตลอดจนประเพณี ค่านิยม และความเชื่อเป็นต้นสิ่งต่างๆ เหล่านี้จะปรากฏอยู่ในนิทานเสมอถ้าผู้ฟังหรือผู้อ่านนิทานได้รู้จักสังเกตวิเคราะห์นิทานต่างๆ เหล่านั้นก็จะทำให้เกิดความเข้าใจสภาพวิถีชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นต่างๆ แท้จริงนิทานเปรียบเสมือนกระจกเงาบานใหญ่ที่ช่วยส่องให้เห็นว่าตนเป็นอย่างไรนิทานจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างหนึ่ง

จากเหตุผลข้างต้นทำให้ทราบคุณค่าของนิทานว่าทำให้เกิดความเพลิดเพลิน และช่วยกระชับความสัมพันธ์ระหว่างผู้เล่ากับผู้ฟัง ช่วยเสริมสร้างจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ และนิทานยังมีข้อคิดและคติเตือนใจเปรียบเสมือนกับเครื่องมือปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมช่วยสะท้อนค่านิยม ความเชื่อ วิถีชีวิตของคนในสมัยก่อน ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม ความเชื่อ ลักษณะการอยู่อาศัย หรือการทำมาหากิน เป็นต้น

การแบ่งประเภทของนิทานพื้นบ้าน

มีนักคติชนวิทยาหลายท่านได้แบ่งประเภทของนิทาน โดยได้เสนอเป็นทฤษฎีไว้มากมายหลายแนวด้วยกัน กิ่งแก้ว อัดถากร (2519 : 12 -14) ได้เสนอประเภทของนิทานพื้นบ้านโดยอาศัยรูปแบบเป็นเกณฑ์ โดยวิธีนี้สามารถแบ่งนิทานได้เป็น 8 ประเภท คือ

1. เทพนิยาย (Fairy Tale)
2. นิทานชีวิต (Novella or Romantic Tale) เป็นเรื่องค่อนข้างยาว มีหลายสารัตถะซึ่งบ่งเวลาและสถานที่จริง
3. นิทานวีระบุรุษ (Heroic Tale)
4. นิทานประจำถิ่น (Local Tradition or Local Legend)
5. นิทานอธิบายเหตุ (Explanatory Tale)

6. ตำนานและเทพปกรณัม (Myth)

7. เรื่องสัตว์ (Animal Story)

8. มุขตลก (Jest)

กึ่งแก้ว อรรถาภรณ์ (2519 : 12 -14) ได้เสนอทฤษฎีการแบ่งนิทานโดยอาศัยแบบเรื่อง เป็นเกณฑ์ว่าสามารถแบ่งนิทานได้ 6 ประเภท คือ

1. นิทานไม่รู้จบ เป็นนิทานที่มีลักษณะพิเศษอยู่ในโครงเรื่องคือมีการเล่าซ้ำรอยเดิมเป็นช่วงๆ เปลี่ยนเฉพาะบางคำเท่านั้น

2. นิทานเรื่องสัตว์ เป็นเรื่องที่สัตว์เป็นตัวละครขึ้นโรงบางเรื่องมีปรัชญาน่าคิด

3. นิทานคติ เป็นเรื่องที่มีเนื้อหาไปในเชิงสอนใจ โครงสร้างของเรื่องแสดงค่าของกฎแห่งกรรม ผลดีย่อมเกิดจากการกระทำที่ดี ส่วนผลร้ายย่อมเกิดจากการกระทำที่ประมาท

4. มุขตลกเป็นเรื่องสั้นที่ตลกขบขัน แสดงถึงความโง่หรือไหวพริบปฏิภาณของบุคคล

5. เรื่องไม้ เป็นเรื่องเหลือเชื่อที่ไม่น่าเป็นไปได้

6. นิทานทรงเครื่อง เป็นเรื่องที่มีเค้าโครงงานรื่นเริงเนื้อเรื่องเกี่ยวกับบุคคล เหตุการณ์และบรรยากาศที่วิจิตรพิสดาร

ทฤษฎีของสมิท (Thompson Smith, 1977 : 15) ได้เสนอทฤษฎีการแบ่งโดยอาศัยพื้นที่หรือเขตแดนทางภูมิศาสตร์เป็นเกณฑ์โดยวิธีนี้สามารถแบ่งนิทานในยุโรปและเอเชียได้ 12 เขตใหญ่ๆ คือ

1. เขตอินเดีย

2. เขตประเทศที่นับถือศาสนาอิสลาม

3. เขตชนชาติยิวในเอเชียไมเนอร์

4. เขตประเทศสลาวิก

5. เขตรัฐต่างๆ แถบตะวันออกของทะเลบอลติกเช่น ฟินแลนด์

6. เขตแหลมสแกนดิเนเวีย

7. เขตของชนชาติที่พูดภาษาเยอรมัน

8. เขตประเทศฝรั่งเศส

9. เขตประเทศสเปนและโปรตุเกส

10. เขตประเทศอิตาลี

11. เขตประเทศอังกฤษ

12. เขตสก็อตแลนด์และไอร์แลนด์

จากข้อมูลจะเห็นได้ว่าการแบ่งประเภทต่างๆ ของนิทานอาจแบ่งได้หลายวิธี ตามแต่หลักเกณฑ์ที่ใช้ ซึ่งอาจสรุปข้อมูลข้างต้น ได้ว่า การแบ่งนิทานโดยอาศัยรูปแบบเกณฑ์จะแบ่งนิทานได้ 7 ประเภท คือ

1. นิทานประจำถิ่น (Local Tradition or Local Legend)
2. นิทานอธิบายเหตุ (Explanatory Tale)
3. นิทานพงศาวดาร (Jokes - anecdotes)
4. เทพนิยายปรัมปรา (Mythological Tales)
5. นิทานที่ไม่มีรูปแบบ (Unclassified Tale)
6. นิทานธรรมดา (Ordinary Folk Tales)
7. นิทานเรื่องสัตว์ (Animal Tales)

สรุปได้ว่าการนำนิทานพื้นบ้านอีสานมาใช้ในการเรียนการสอนต้องเป็นนิทานพื้นบ้านอีสานที่นักเรียนรู้จักคุ้นเคยและเป็นที่ยอมรับหลายมีเนื้อหาเหมาะสมสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ เนื้อหานิทานพื้นบ้านที่สร้างขึ้นใช้ภาษาที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน มีโครงสร้างไม่ซับซ้อนมากเกินไปมีภาพประกอบสวยงามเพื่อให้นักเรียนสนใจโดยครูเขียนขึ้นเอง มุ่งเน้นบันเทิงคดีแทรกคติเตือนใจสร้างความสนใจในการอ่านหนังสือของนักเรียน ทำให้เกิดทักษะในการอ่านและสามารถสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. แผนการจัดการเรียนรู้

1. ความหมายของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ลำดี รักสุทธิ (2545 : 2) ให้ความหมายของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ว่า คือ สื่ออุปกรณ์ เครื่องมือ แผนการ โครงการที่ครูจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนรายวิชาใดรายวิชาหนึ่ง ที่มีการเตรียมการอย่างมีระบบ ขั้นตอน และช่วยเอื้อให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่เป้าประสงค์การเรียนรู้ของเด็กอย่างมีประสิทธิภาพตามการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้ง

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 2) กล่าวว่า แผนการสอน หรือแผนการจัดการเรียนรู้ คือ แนวดำเนินการ และวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ซึ่งมีส่วนสำคัญประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้เนื้อหา (สาระการเรียนรู้) วิธีการจัด

กิจกรรม (กระบวนการเรียนรู้) สื่อการเรียนรู้ (แหล่งการเรียนรู้) และการประเมินผลผู้เรียน (กระบวนการวัดและประเมินผล)

รุจิร กู์สาระ (2545 : 129) ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่าเป็นการแสดงการจัดการเรียนตามบทเรียนและประสบการณ์การเรียนรู้เป็นรายสัปดาห์หรือรายวัน ซึ่งปกติแล้วมักจะพัฒนามาจากหน่วยการเรียนรู้

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า แผนการสอน หรือแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง แนวดำเนินการหรือวิธีจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีการเตรียมการอย่างเป็นระบบ ขั้นตอนตลอดทั้งมีการใช้สื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

2. ความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

อาภรณ์ ไชยเที่ยง (2542 : 203) ได้กล่าวถึงผลดีของการทำแผนการสอน ไว้ดังนี้

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอนวิธีเรียนที่มีความหมายยิ่งขึ้น เพราะเป็นการจัดทำอย่างมีหลักการที่ถูกต้อง
2. ช่วยให้ครุมีคู่มือการสอนที่ทำด้วยตนเอง ทำให้เกิดความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน ทำให้สอนได้ครบถ้วนตรงตามหลักสูตรและสอนได้ทันเวลา
3. เป็นผลงานวิชาการที่สามารถเผยแพร่เป็นตัวอย่างได้
4. ช่วยให้สะดวกแก่ครูผู้มาสอนแทนในกรณีที่ครูผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนได้

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542 : 2) ได้อธิบายถึงการจัดทำแผนการสอนก่อให้เกิดประโยชน์ดังนี้

1. ก่อให้เกิดการวางแผนและการเตรียมการล่วงหน้า เป็นการนำเทคนิควิธีการสอน การเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยีและจิตวิทยาการเรียนการสอนผสมผสานประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ
2. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร เทคนิคการเรียนการสอน การเลือกใช้สื่อ การวัดผลประเมินผลตลอดจนประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจำเป็น
3. เป็นคู่มือสอนสำหรับตัวครูผู้สอนและครูที่สอนแทนนำไปปฏิบัติการสอนอย่างมั่นใจ
4. เป็นหลักฐานแสดงข้อมูลด้านการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนต่อไป

5. เป็นหลักฐานแสดงความเชี่ยวชาญของครูผู้สอน ซึ่งสามารถนำไปเสนอเป็นผลงานทางวิชาการได้

นิราศ จันทระจิตร (2549 : 34–35) ได้ให้ความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ครูได้มีโอกาสศึกษาความรู้ในเรื่อง หลักสูตรแนวการสอน การจัดทำสื่อประกอบการสอน ตลอดจนวิธีการวัดผลอย่างละเอียดทุกแง่มุม
2. ช่วยให้เกิดการวางแผนวิธีสอน วิธีเรียนที่มีความหมายยิ่งขึ้น เพราะการจัดทำแผนการสอนเป็นการผสมผสานเนื้อหาสาระ และจุดประสงค์การเรียนรู้จากหลักสูตรกับหลักจิตวิทยาการศึกษา หรือนวัตกรรมการเรียนรู้ใหม่ๆ ตลอดจนปัจจัยอำนวยความสะดวกของโรงเรียน และสภาพปัญหา ความสนใจ ความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและทรัพยากรในท้องถิ่น โดยใช้วิธีการเชิงระบบเพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ช่วยให้ครูมีคู่มือที่ทำไว้ล่วงหน้า เพื่อให้เกิดความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ครบถ้วน สอดคล้องกับระยะเวลาและจำนวนคาบที่มีอยู่จริง ในแต่ละภาคเรียน นั่นคือ สอนได้ครบถ้วนและทันเวลา ช่วยให้ครูมีความมั่นใจในการสอนมากขึ้น
4. ช่วยให้การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตาม จุดประสงค์ที่กำหนดไว้ช่วยให้ครูสามารถวินิจฉัยจุดอ่อนของนักเรียนที่จะได้รับการแก้ไข และทราบจุดเด่นที่ควรได้รับการเสริมสร้างต่อไป นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูเห็นภาพการทำงานของตนเองได้เด่นชัดขึ้น
5. ช่วยให้ครูผู้สอนสามารถใช้เป็นข้อมูลที่ต้องการ เที่ยงตรง เพื่อเสนอแนะแก่บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมวิชาการ ศึกษาพิเศษ ผู้บริหาร เพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
6. ช่วยให้ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถทราบขั้นตอน กระบวนการต่างๆ ในการสอนของครูเพื่อการนิเทศติดตาม และประเมินผลการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
7. ถ้าผู้สอนติดธุระจำเป็นไม่สามารถสอนด้วยตนเองได้ แผนการสอนจะใช้เป็นคู่มือครูแก่ผู้มาสอนแทนได้เป็นอย่างดี
8. เป็นการพัฒนาวิชาชีพ ที่แสดงว่างานสอนต้องได้รับการฝึกฝนที่มีความชำนาญ โดยเฉพาะมีเครื่องมือและเอกสารที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ

9. เป็นผลงานทางวิชาการอย่างหนึ่ง ที่แสดงให้เห็นถึงความชำนาญการพิเศษ หรือความเชี่ยวชาญของผู้จัดทำแผนการสอน ซึ่งสามารถนำไปพัฒนางานในหน้าที่ และเสนอ เลื่อนระดับให้สูงขึ้นได้

สรุปได้ว่า การวางแผนการสอน เป็นงานสำคัญของครูผู้สอน การสอนจะประสบ ผลสำเร็จด้วยดีหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการวางแผนการสอนเป็นสำคัญประการหนึ่ง ถ้าผู้สอนมีการวางแผนการสอนที่ดีก็เท่ากับบรรลุจุดหมายปลายทางไปแล้วครึ่งหนึ่ง การ วางแผนการสอนจึงมีความสำคัญหลายประการ ได้แก่ 1) ทำให้ผู้สอนสอนด้วยความมั่นใจใน การสอนย่อมจะสอนด้วยความแคล่วคล่อง เป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างราบรื่น ดำเนิน ไปสู่ จุดมุ่งหมายปลายทางอย่างสมบูรณ์ 2) เป็นการสอนที่มีคุณค่าคุ้มกับเวลาที่ผ่านไป 3) ทำให้เป็น การสอนที่ตรงตามหลักสูตร ย่อมทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามจุดหมายและทิศทางของ หลักสูตร 4) ทำให้การสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพดีกว่าการสอนที่ไม่มีการวางแผน 5) ทำให้ผู้สอนมีเอกสารเตือนความจำ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการสอนและเป็น แนวทางแก่ผู้ที่เข้าสอนแทนในกรณีจำเป็นเมื่อผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนเองได้ ผู้เรียนจะได้รับ ความรู้และประสบการณ์ที่ต่อเนื่องกัน 6) ทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่เรียน

3. ลักษณะของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 3) ได้กล่าวถึงแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีควรมี การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เข้าลักษณะ 4 ประการ คือ

1. เป็นแผนการสอนที่มีกิจกรรมให้ผู้เรียน เป็นผู้ได้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุด โดยครูเป็นผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริม หรือกระตุ้นให้กิจกรรมที่ผู้เรียนดำเนินการไปตามความมุ่งหมาย
2. เป็นแผนการสอนที่เปิด โอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบหรือทำให้ สำเร็จด้วยตัวเอง โดยครูพยายามลดบทบาทจากผู้ออกคำตอบมาเป็นการกระตุ้นด้วยคำถาม หรือปัญหาให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหาหรือแนวทางไปสู่ความสำเร็จในการทำกิจกรรมเอง
3. เป็นแผนการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ การมุ่งให้ผู้เรียนรับรู้ และนำ กระบวนการไปใช้จริง
4. เป็นแผนการสอนที่ส่งเสริมการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่สามารถจัดหาได้ใน ห้องถิ่นหลีกเลี่ยงการใช้วัสดุอุปกรณ์สำเร็จราคาสูง

รุจิรี ภูสาระ (2545 : 159) กล่าวว่าแผนการเรียนรู้ที่ดีจะต้องสามารถตอบคำถามได้ ว่า

1. จะให้นักเรียนมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์อะไร

2. จะเสริมสร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอะไรบ้าง จึงจะทำให้ผู้เรียนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์

3. ครูจะต้องมีบทบาทอย่างไรในการจัดกิจกรรมตั้งแต่ครูเป็นศูนย์กลาง จนถึงนักเรียนเป็นผู้จัดทำ

4. ใช้สื่อ อุปกรณ์อะไรจึงช่วยให้นักเรียนบรรลุจุดประสงค์

5. จะรู้ได้อย่างไรว่านักเรียนเกิดคุณสมบัติตามที่คาดหวังไว้

ชวลิต ชูกำแหง (2551 : 93-94) ได้กล่าวไว้ว่า แผนการจัดการเรียนที่ดี ประกอบไปด้วยลักษณะ ดังนี้

1. มีผลการเรียนรู้ที่คาดหวังอย่างชัดเจน

2. กิจกรรมการสอนอย่างชัดเจน นำไปสู่ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

3. บทบาทและพฤติกรรมของครูในการอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ชัดเจน

4. สื่อที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับเนื้อหาและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

5. วิธีการประเมินการเรียนรู้ที่ชัดเจนสอดคล้องและมีหลากหลาย

วิมลรัตน์ สุนทร โรจน์ (2553 : 326) ได้กล่าวไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรูที่ดี จะต้องช่วยให้การจัดการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จได้ดี ดังนั้นผู้จัดการเรียนรู้จึงควรทราบถึงลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ดี ซึ่งมีดังนี้

1. สอดคล้องกับหลักสูตร และแนวการจัดการเรียนรู้ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

2. นำไปใช้ได้จริงและมีประสิทธิภาพ

3. เขียนอย่างถูกต้องตามหลักวิชา เหมาะสมกับผู้เรียนและเวลาที่กำหนด

4. มีความกระชับชัดเจน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายและเข้าใจ ได้ตรงกัน

5. มีรายละเอียดมากพอที่ทำให้ผู้อ่านสามารถนำไปใช้สอนได้

ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ (Lesson Plan) ประกอบด้วย 9 หัวข้อ โดยการบูรณาการของหน่วยการเรียนรู้ (สำลี รักสุทธี และคณะ. 2541 : 136 – 137)

1. สาระสำคัญ (Concept) เป็นความคิดรวบยอดหรือหลักการของเรื่องหนึ่งที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียนเมื่อเรียนตามแผนการสอนแล้ว

2. จุดประสงค์การเรียนรู้ (Learning Objective) เป็นการกำหนดจุดประสงค์ที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียน เมื่อเรียนจบตามแผนการสอนแล้ว

3. เนื้อหา (Content) เป็นเนื้อหาที่จัดกิจกรรมและต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้
 4. กิจกรรมการเรียนการสอน (Instructional Activities) เป็นการสอนขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งนำไปสู่จุดประสงค์ที่กำหนด
 5. สื่อและอุปกรณ์ (Instructional Media) เป็นสื่อ และอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ที่กำหนดไว้ในแผนการสอน
 6. การวัดผลและประเมินผล (Measurement and Evaluation) เป็นการกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการวัดและประเมินผล ว่านักเรียนบรรลุจุดประสงค์ตามที่ระบุไว้ในกิจกรรมการเรียนการสอน แยกเป็นก่อนสอน ระหว่างสอน และหลังสอน
 7. กิจกรรมเสนอแนะ เป็นกิจกรรมที่บันทึกการตรวจแผนการสอน
 8. ข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชา เป็นการบันทึกการตรวจแผนการสอนเพื่อเสนอแนะหลังจากได้ตรวจสอบความถูกต้องการกำหนดรายละเอียดในหัวข้อต่างๆ ในแผนการสอน
 9. บันทึกการสอน เป็นการบันทึกของผู้สอน หลังจากนำแผนการสอนไปใช้แล้วเพื่อเป็นการปรับปรุงและใช้ในคราวต่อไป มี 3 หัวข้อ คือ
 - 9.1 ผลการเรียนรู้ เป็นการบันทึกผลการเรียนด้านคุณภาพและปริมาณทั้ง 3 ด้าน คือด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ซึ่งกำหนดในขั้นกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมิน
 - 9.2 ปัญหาและอุปสรรค เป็นการบันทึก ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในขณะที่สอน ก่อนสอน และหลังทำการสอน
 - 9.3 ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข เป็นการบันทึกข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอน ให้เกิดการเรียนรู้ บรรลุจุดประสงค์ของบทเรียนที่หลักสูตรกำหนด
4. รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้
- รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้ไม่มีรูปแบบตายตัว ขึ้นอยู่กับหน่วยงานหรือสถานศึกษาแต่ละแห่งจะกำหนด อย่างไรก็ตามลักษณะส่วนใหญ่ของแผนการจัดการเรียนรู้จะคล้ายคลึงกัน ซึ่งพอสรุปได้ แบบเรียงหัวข้อแบบ แบบบรรยาย แบบกิ่งตาราง (วิลรัตน์ สุนทร โรจน์. 2553 : 109) รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการเขียนเรียงหัวข้อ ซึ่งมีรูปแบบดังตัวอย่าง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ เรื่อง.....

หน่วยการเรียนรู้ที่.....เรื่อง.....วิชา

รหัสวิชา..... ชั้นมัธยมศึกษาปีที่..... ภาคเรียนที่จำนวนชั่วโมง

ผู้สอน

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

2. สาระสำคัญ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 ด้านความรู้

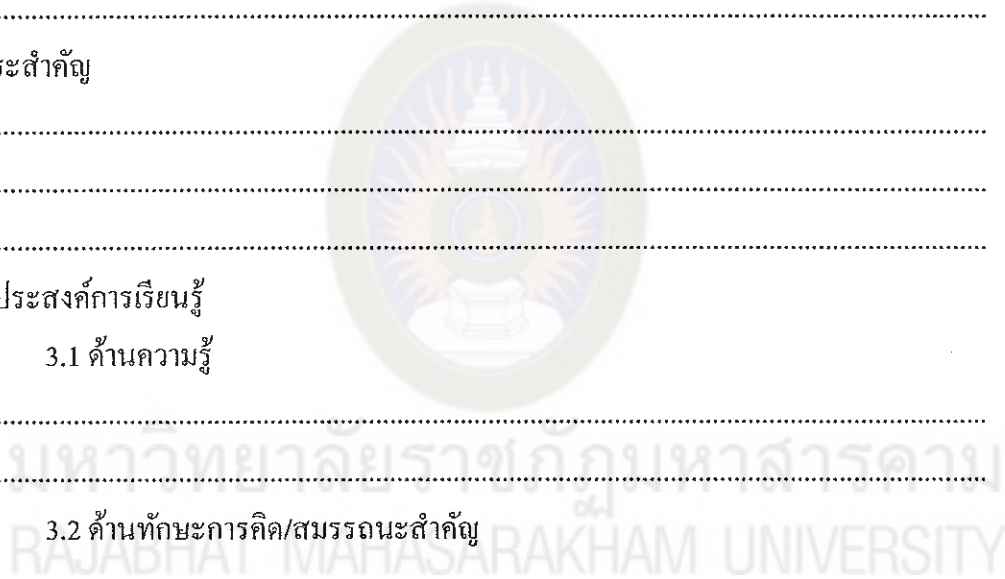
3.2 ด้านทักษะการคิด/สมรรถนะสำคัญ

3.2 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

4. สาระการเรียนรู้

5. กิจกรรมการเรียนรู้

5.1 ขั้นเตรียม

5.2 ชั้นสอน

5.3 ชั้นทำกิจกรรม

5.4 ชั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ

5.5 ชั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

.....

.....

7. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	หลักฐาน ชิ้นงาน/ภาระงาน	วิธีการ	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การ ประเมินผล

8. กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

9. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(ลงชื่อ)

(.....)

ตำแหน่ง

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ เรื่อง

1. ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

1.1 ด้านความรู้

.....

.....

1.2 ด้านทักษะกระบวนการ

.....

.....

1.3 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

2. ปัญหา/สิ่งที่ต้องพัฒนา

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

(ลงชื่อ)

(.....

อารมณ์ ใจเที่ยง (2542 : 204) กล่าวถึงรูปแบบของแผนการสอนว่า แผนการสอน
ไม่มีรูปแบบตายตัว ขึ้นอยู่กับหน่วยงานหรือสถานศึกษาแต่ละแห่งจะกำหนด ใดๆก็ตาม
ลักษณะส่วนใหญ่ของแผนการสอนจะคล้ายคลึงกัน ซึ่งพอสรุปได้ 3 แบบดังนี้

1. แบบเรียงหัวข้อ รูปแบบนี้จะเขียนเรียงตามลำดับก่อนหลัง โดยไม่ต้องตี
ตาราง แบบนี้ให้ความสะดวกในการเขียนเพราะไม่ต้องตีตาราง แต่มีส่วนเสีย คือ ยากต่อการดู
ให้สัมพันธ์กันในแต่ละหัวข้อ

2. แบบกึ่งตาราง รูปแบบนี้จะเขียนเป็นช่อง ๆ ตามหัวข้อที่กำหนด แม้ว่าต้อง
ใช้เวลาในการตีตารางแต่ก็สะดวกต่อการอ่าน ทำให้เห็นความสัมพันธ์ของแต่ละหัวข้ออย่าง
ชัดเจน

3. แบบตาราง รูปแบบนี้จะเขียนคล้ายแบบกึ่งตาราง โดยนำหัวข้อสาระสำคัญ
มาไว้ในตารางด้วย

รุจิร ภู่อาระ (2545 : 53) ได้มีผู้วางรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ไว้อย่าง
หลากหลายการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่นิยมใช้ในปัจจุบัน แบ่งได้เป็น 3 รูปแบบดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบเรียงหัวข้อ รูปแบบนี้จะเขียนเรียงตามลำดับก่อนหลัง โดยไม่ต้องติดตาราง รูปแบบนี้ให้ความสะดวกในการเขียน เพราะไม่ต้องติดตาราง แต่มีส่วนเสีย คือยากต่อการดูให้สัมพันธ์กันในแต่ละข้อ

2. แผนการจัดการเรียนรู้แบบกิ่งตาราง รูปแบบนี้จะเขียนเป็นช่องๆ ตามหัวข้อที่กำหนด แม้ว่าต้องใช้เวลาในการติดตารางแต่ก็สะดวกต่อการอ่าน ทำให้เห็นความสัมพันธ์ของแต่ละหัวข้ออย่างชัดเจน

3. แผนการจัดการเรียนรู้แบบตาราง รูปแบบนี้จะเขียนเป็นช่องๆ คล้ายแบบกิ่งตาราง โดยนำหัวข้อสาระสำคัญมาไว้ในตารางด้วย

ดังนั้น สรุปได้ว่า รูปแบบของแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ในการเขียนจะไม่มีรูปแบบตายตัวขึ้นอยู่กับหน่วยงานหรือสถานศึกษาจะกำหนด เพื่อความสะดวกในการจัดทำและให้สัมพันธ์กับข้อกำหนด

5. หลักการเขียนแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2542 : 211-216) กล่าวถึงหลักการเขียนแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ว่าการเขียนแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสิ่งไม่ยาก แต่ผู้ที่ไม่คุ้นเคยจะรู้สึกว่าเป็นภาระหนัก อย่างไรก็ตามถ้าได้ฝึกเขียนอย่างสม่ำเสมอ ผลที่ได้จะคุ้มค่ากับเวลาอย่างแท้จริง การเขียนแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ให้ถูกต้องตามหลักการเขียนให้ชัดเจนในแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ คือ

5.1 ชื่อเรื่อง เป็นหัวข้อเรื่องย่อที่แยกมาจากหัวข้อใหญ่หรือหน่วยใหญ่ ชื่อเรื่องหรือหัวข้อเรื่องย่อนี้ได้มาจากการอ่านคำอธิบายรายวิชาหรือใช้หัวข้อปัญหาในชีวิตจริงตามความต้องการของชุมชนให้สอดคล้องกับวัยและความสามารถของผู้เรียนหรือจากแนวการสอนของกรมวิชาการ

5.2 จำนวนคาบ เป็นคาบเวลาที่ใช้สอนเรื่องย่อนั้น โดยคำนวณจากจำนวนคาบของหัวข้อใหญ่ คำนวณคาบเวลาให้เหมาะสมกับน้ำหนักและปริมาณของหัวข้อย่อนั้น

5.3 สาระสำคัญ คือ แก่นของความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับ หลังจากเรียนเรื่อง (หน่วย หัวข้อ) นั้นๆ แล้ว จัดเป็นหัวใจหรือตะกอนของความรู้ความสามารถที่จะให้ติดค้างกับนักเรียนไปในอนาคต และจัดเป็นกรอบกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ประจำหัวข้อเรื่องนั้น การเขียนสาระสำคัญ ให้คำนึงถึงหลักการเขียน ดังนี้

5.3.1 เป็นประโยคที่สมบูรณ์ (มีภาคประธาน ภาคแสดง) และได้ใจความ

5.3.2 ใช้คำกะทัดรัดชัดเจน

5.3.3 มีใจความตรงกับเนื้อหา

5.4 จุดประสงค์ ต้องเขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยทั่วไป จะเขียนรวมโดยไม่แยกเป็นจุดประสงค์ปลายทาง และจุดประสงค์นำทาง

5.5 เนื้อหา เป็นสาระของความรู้ที่ต้องการให้ผู้เรียน ได้ศึกษาในคาบ ของเวลาเรียนนั้นๆ ในการเขียนอาจเขียนเพียงหัวข้อหรือเค้าโครงเท่านั้น ไม่ต้องลงรายละเอียด ทั้งหมด ซึ่งผู้สอน ได้ศึกษาหารายละเอียดเพิ่มเติมจากเอกสารต่างๆ

5.6 กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นวิธีการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งต้องจัดให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร

5.7 สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ครูและนักเรียน ใช้ประกอบ การเรียนการสอนในเรื่องนั้นๆ อาจเป็น รูปภาพ ของจริง ของจำลอง แผนภูมิ เพลง หนังสือนิทาน บัตรคำ แผ่นใส แผ่นสไลด์ ฯลฯ ครูควรพยายามจัดหามาใช้ให้สอดคล้องกับ บทเรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น และผู้สอนเกิดความสะดวกในการสอน หลักการใช้สื่อการเรียนการสอนมี 6 ป. ได้แก่

5.7.1 เป้าหมาย หมายถึง เลือกจัดหาสื่อมาใช้ให้ตรงจุดประสงค์ การสอน

5.7.2 ประโยชน์ หมายถึง เป็นสื่อที่ใช้ประโยชน์ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี และช่วยให้ผู้สอนเกิดความสะดวกคล่องตัวในการสอน

5.7.3 ประสิทธิภาพ หมายถึง เป็นสื่อที่มีคุณภาพ ไม่ขาดไม่เก่าเกินไป มีความชัดเจนและใช้งานได้ดี

5.7.4 ปลอดภัย หมายถึง การใช้สื่อให้คำนึงถึงความปลอดภัย ถ้าเป็นสื่อที่ต้อง ระวังมากหรืออาจเกิดอุบัติเหตุได้

5.7.5 แปลกตา หมายถึง ควรเป็นสื่อที่นักเรียน ไม่คุ้นเคย มีความน่าสนใจและ แปลกใหม่สำหรับนักเรียน

5.7.6 ประหยัด หมายถึง เป็นสื่อที่ไม่ต้องใช้งบลงทุนมากเกินไป ถ้า เป็นสื่อที่ครูสามารถจัดทำเองได้จากวัสดุที่มีในท้องถิ่น ยังมีค่ามากกว่าสื่อที่จัดซื้อมา

การวัดและประเมินผล เป็นความจำเป็นที่ผู้สอนจะต้องวัดและประเมินผล ทุกครั้งที่สอน เพื่อให้ทราบว่าคุณผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ บรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ผู้สอนอาจวัดผลทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน โดยใช้วิธีต่างๆ เช่น ใช้แบบทดสอบ

ก่อนเรียน ใช้การสังเกตการทำกิจกรรมของผู้เรียน การซักถาม การสัมภาษณ์ การให้ทำแบบฝึกหัด ให้ทำข้อสอบหลังการเรียน เป็นต้น

6. หลักการเขียนการวัดผลและประเมินผล

6.1 เขียนเรียงตามลำดับวิธีการวัดผลที่ใช้ก่อน-หลัง

6.2 เขียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

6.3 เขียนให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน

7. ข้อควรคำนึงถึงในการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2542 : 219) การเขียนแผนการสอนควรคำนึงถึงข้อต่อไปนี้

1. เขียนให้ชัดเจนแจ่มแจ้งในทุกหัวข้อ เพื่อให้ความกระจ่างแก่ผู้อ่านมี

รายละเอียดพอสมควร ไม่ย่อและไม่ละเอียดจนเกินไป

2. ใช้ภาษาเขียนที่สื่อความหมายได้เข้าใจตรงกัน เป็นประโยชน์ที่ได้ใจความ

ไม่ใช้ความกำกวม ไม่ยืดเยื้อเยิ่นเย้อ

3. เขียนทุกหัวข้อหรือทุกช่องให้สอดคล้องกัน เช่น สารสำคัญต้อง

สอดคล้องกับเนื้อหา จุดประสงค์จะต้องสอดคล้องกับเนื้อหา กิจกรรม และการวัดผล
สื่อการเรียนจะต้องสอดคล้องกับกิจกรรมและการวัดผล

4. เขียนให้เป็นลำดับขั้นตอนการสอนก่อน-หลัง ในทุกหัวข้อ

5. เขียนทุกหัวข้อให้ถูกต้อง เช่น จุดประสงค์ต้องเขียนให้เป็นจุดประสงค์

เชิงพฤติกรรม

6. จัดเนื้อหา กิจกรรม ให้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดไว้ จัดกิจกรรม

ที่น่าสนใจอยู่เสมอ ไม่ควรใช้วิธีเดียวกันทุกครั้งการสอน

7. เขียนให้เป็นระเบียบ ง่ายแก่การอ่าน และสะอาดชวนอ่าน

8. เขียนในสิ่งที่สามารถปฏิบัติได้จริง และสอนตามที่ได้วางแผนไว้

8. ลักษณะของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี

8.1 สอดคล้องกับหลักสูตรและแนวการสอนของกรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

8.2 นำไปสอนได้จริงและมีประสิทธิภาพ

8.3 เขียนอย่างถูกต้องตามหลักวิชา เหมาะสมกับผู้เรียนและเวลาที่กำหนด

8.4 มีความกระชับชัดเจน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายและเข้าใจได้ตรงกัน

8.5 มีรายละเอียดมากพอที่จะทำให้ผู้อ่านนำไปใช้สอนได้

8.6 ทุกหัวข้อในแผนการสอนมีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน

รุจิร ภูสาระ (2545 : 167-168) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการออกแบบแผนการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. หลังจากจบแผนการเรียนรู้ในแต่ละแผนแล้วควรมี “ข้อแก้ไข” หรือ “สิ่งที่น่าจะแก้ไขได้” ไว้ตอนท้ายของแผนการเรียนรู้ในแต่ละแผน ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อครูสอนจบในแต่ละแผนแล้วครูสามารถบันทึกประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการใช้แผนการเรียนรู้นี้ ตัวอย่างเช่น การเพิ่มงานบางอย่างที่จำเป็นสำหรับนักเรียนบางคน หรือบางเนื้อหาที่มีวิธีการสอนแตกต่างกันเพื่อให้เกิดผลที่แตกต่างจากที่เป็นอยู่ ปกติมักจะมีการเขียนเพิ่มเติมตามหัวข้อต่อไป

- 1.1 เพิ่มเติมเนื้อหาเพื่อเพิ่มเติมผลสัมฤทธิ์
- 1.2 เพิ่มเติมเนื้อหาเพื่อซ่อมเสริม
- 1.3 ตัดเนื้อหาบางตอนที่ต้องใช้ความสามารถแตกต่างกัน
- 1.4 ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย
- 1.5 ใช้วิธีการประเมินผลหลากหลาย

2. ในหัวข้อ “การประเมินผลของครู” ที่อยู่สุดท้ายของแผนการเรียนรู้แต่ละแผน อาจจะใช้ในส่วนนี้เป็นส่วนที่เสนอข้อแก้ไขโดยเป็นความคิดเห็นในส่วนของครูเองในการวิจารณ์ส่วนใหญ่ก็จะเขียนในแง่ของ

- 2.1 ความเหมาะสมของการกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจในบทเรียนก่อนเรียนและขณะเรียน
 - 2.2 ความต้องการส่งเสริมแรงในบางระดับชั้น
 - 2.3 ความเหมาะสมของสื่ออุปกรณ์
 - 2.4 อารมณ์ขณะสอน
 - 2.5 ความสอดคล้องของประสบการณ์เรียนและการสอนตามวิธีการของตนเอง
- การเรียนรู้ที่วางไว้

6. ความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ

นักวิชาการได้ให้ความหมาย "ความพึงพอใจ" ไว้หลายประการ ดังนี้

บุญมั่น ธนาสุภวัฒน์ (2537 : 158) ความพึงพอใจในงาน หมายถึง เจตคติทางบวกของบุคคลที่มีต่องาน หรือกิจกรรมที่เขาทำซึ่งเป็นผลให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญและกำลังใจในการทำงาน สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน ซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร

ถนอมทรัพย์ มะลิซ้อน (2540 : 38) ความพึงพอใจคือ ความรู้สึกนึกคิด หรือทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานแต่ละคน ที่มีต่องานและปัจจัยหรือองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับงานนั้นๆ จนสามารถตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ตลอดจนสามารถลดความเครียดของผู้ปฏิบัติงานให้ต่ำลงได้

อดุลย์ศักดิ์ สุนทรโรจน์ (2546 : 19) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความรู้สึกที่ชอบหรือพอใจที่มีต่อองค์ประกอบและสิ่งจูงใจในด้านต่างๆ ของงานและ ผู้ปฏิบัติงาน ได้รับการตอบสนองความต้องการ ซึ่งจะมีผลทำให้ผู้ปฏิบัติงาน นั้นๆ มีการเสียสละ อุทิศแรงกายแรงใจและสติปัญญาให้แก่งานอย่างเต็มความสามารถจากความหมายของความพึงพอใจของบุคคลต่างๆ ข้างต้น สรุปได้ว่าความพึงพอใจเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับอารมณ์ความรู้สึกและเจตคติของบุคคลอันเนื่องมาจากสิ่งเร้า และแรงจูงใจซึ่งจะปรากฏออกมาทางพฤติกรรมและเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการทำ กิจกรรมต่างๆ ของบุคคล

กูด (Good 1973 : 163) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพหรือระดับความพอใจ เป็นผลมาจากความสนใจและเจตคติของบุคคลที่มีต่องาน

มอร์ซ (Morse) และ เดวิส (David) (อ้างถึงในเจริญศรี พันธ์ปี. 2546 : 13) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ หมายถึงสิ่งที่เกิดขึ้นกับมนุษย์เมื่อความต้องการพื้นฐานทั้งร่างกายและจิตใจได้รับการตอบสนองและสามารถลดความตึงเครียดความกระวนกระวาย หรือภาวะไม่สมดุลทางร่างกายของมนุษย์ให้น้อยลงหรือหมดไปทำให้มนุษย์เกิดความพึงพอใจ

สรุปได้ว่าความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกนึกคิดหรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก ดังนั้นความพึงพอใจในการเรียนรู้หมายถึงความรู้สึกพอใจ ชอบใจ ในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนและต้องดำเนินกิจกรรมนั้นๆ จนบรรลุผลสำเร็จวิธีการสร้างความพึงพอใจในการเรียน

7. บริบทโรงเรียนนิคมหนองแก้วญาณเวที

โรงเรียนนิคมหนองแก้วญาณเวที ตั้งอยู่บนที่ดินกรมประชาสงเคราะห์ นิคมสร้างตนเองภูจินารายณ์ บ้านนาอุดม ตำบลนิคมห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์

มีเนื้อที่ 26 ไร่ 3 งาน 66 ตารางวา ได้รับประกาศจัดตั้งเป็นโรงเรียนสาขาโรงเรียนห้วยผึ้งพิทยา ตำบลนิคมห้วยผึ้ง ในปี พ.ศ. 2535 และได้รับประกาศจัดตั้งเป็นโรงเรียนเอกเทศ ปี พ.ศ. 2540

เปิดทำการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 มีเขตพื้นที่บริการ 14 หมู่บ้าน ปัจจุบันมี นายอัครศ ป็องกัน เป็นผู้อำนวยการ โรงเรียน

มีครูประจำการ 11 คน พนักงานราชการ 2 คน นักการ-ภารโรง 2 คน ครูพี่เลี้ยงเด็ก 1 คน มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 136 คน

ตารางที่ 9 ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับชาติ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สาระวิชา	จำนวน คน	คะแนน เฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	เฉลี่ย ร้อยละ	จำนวนร้อยละของนักเรียนที่ ได้ระดับ		
					ปรับปรุง	พอใช้	ดี
คณิตศาสตร์	20	31.12		31.12	20	-	-
สังคมศึกษา	20	37.85		37.85	20	-	-
ภาษาไทย	20	42.27		42.27	16	4	-
ภาษาอังกฤษ	20	26.63		26.63	20	-	-
สูงศึกษาและพลศึกษา	20	50.53		50.53	9	11	
ศิลปะ	20	38.82		38.82	18	2	-
การงานอาชีพฯ	20	40.11		40.11	18	2	-
ภาษาต่างประเทศ	-	-	-	-	-	-	

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

8.1 งานวิจัยในประเทศ

ปราโมทย์ นาสารีย์ (2548 : 172-173) ได้วิจัยการพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน วิจิตรวิทยา อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรเสริมทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 89.74/84.55 นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน มีทักษะการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อรชร วงศ์ษา (2548 : 56) ได้วิจัยการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (วิชาภาษาอังกฤษ) โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานเป็นสื่อ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 35 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังสิ้นสุดการทดลองวงจรตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานเป็นสื่อ มีจำนวนนักเรียนสอบผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70

อมรลักษณ์ สัพโส (2550 : 60) ได้วิจัยการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้นิทานอีสปพื้นบ้านประกอบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกเท่ากับ 78.52/75.11 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจ ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75.11 และ นักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

เอมอร เนียมน้อย (2551 : 45) ได้วิจัยผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยวิธีอ่านแบบ SQ3R ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร พบว่าผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยวิธีอ่านแบบ SQ3R ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นิลมณ ยังยี่น (2551 : 92) ได้วิจัยการพัฒนาแบบฝึกการอ่านนิทานภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจแบบ SQ3R โดยใช้กรอบมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปรากฏผลดังนี้ แบบฝึกการอ่านนิทานภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจแบบ SQ3R โดยใช้ กรอบมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 84.35/82.22 แสดงว่าเป็นไปตามเกณฑ์และสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 2) ดังนั้นประสิทธิผลของแบบฝึกการอ่านนิทานภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจแบบ SQ3R โดยใช้ กรอบมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 0.7522 แสดงว่าหลังจากการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกการอ่านนิทาน ภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจแบบ SQ3R โดยใช้กรอบมโนทัศน์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 75.22 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านนิทานภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ แบบ SQ3R โดยใช้ กรอบมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการ ใช้แบบ ฝึกการอ่านนิทานภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจแบบ SQ3R โดยใช้ กรอบมโนทัศน์ ทั้งโดยรวม ในระดับมาก และรายด้านในระดับมาก จำนวน 9 ข้อ และในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ข้อ

วัชรารักษ์ แสงพันธ์ (2553 : 78) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการอ่าน ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้นิทานอีสป สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน โนนสังวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 จำนวน 37 คน โดยใช้ เทคนิควิจัยเชิงปฏิบัติการ 3 วงจร ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนากิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจโดยใช้นิทานอีสป สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 75.67/ 70.09 และนักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก

สุทธพร โมกข์บุรุษ (2554 : 90) ได้ทำการวิจัยเพื่อการพัฒนาแบบฝึกทักษะการ อ่านโดยใช้นิทานนานาชาติเพื่อส่งเสริมความเข้าใจและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนคู่มือทอง อำเภอคู่มือทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการเรียนหลังจากใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน โดยใช้นิทานนานาชาติ สูงกว่าก่อน ได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ นักเรียนมีพฤติกรรมที่มี คุณธรรม จริยธรรม เพิ่มขึ้น หลังจากเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านโดยใช้นิทานนานาชาติ โดยมีค่าเฉลี่ยหลังการเรียนรู้ อยู่ระดับดี และมีระดับความคิดเห็นต่อแบบฝึกทักษะการอ่าน โดย ใช้นิทานนานาชาติอยู่ในระดับ ดี

จิตตรา พิกุลทอง (2554 : 80) ได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยรูปแบบการอ่านวิธีสอนแบบ SQ3R โดยการ ใช้แบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของการพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วย รูปแบบการอ่านวิธีสอนแบบ SQ3R โดยการ ใช้แบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.65/ 81.28 2) ดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่าน อย่างมีวิจารณญาณด้วยรูปแบบการอ่านวิธี SQ3R มีค่าเท่ากับ 0.5489 แสดงว่านักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความก้าวหน้าทางการเรียน ร้อยละ 54.89 3) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยรูปแบบการอ่านวิธีสอนแบบ SQ3R โดยการใช้แบบฝึกทักษะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยรูปแบบการอ่านวิธี SQ3R โดยการใช้แบบฝึกทักษะ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.52 อยู่ในระดับมากที่สุด

กรณีการ เครื่องมาศ (2554 : 88-89) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ3R ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ3R มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.24/82.35 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์และสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ คำนี ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ3R มีค่าเท่ากับ .6780 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลังการเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ3R สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ3R มีเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยในระดับเห็นด้วยมาก

8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ฟิชเชอร์ (Fisher, 1986 : 79-A) ได้วิจัยผลของตัวแปรด้านรายวิชาและการฝึกที่มีต่อวิธีการเรียน โดยการใช้ SQ3R โดยศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 2 กลุ่ม ด้วยวิธีการ SQ3R กลุ่มแรกสอนด้วยวิธี SQ3R แต่ไม่ได้ทำการฝึกขั้นตอน SQ3R มาก่อนเพียงแต่บอกกระบวนการว่ามีอะไรบ้าง และกลุ่มที่สอง สอนด้วยวิธีการ SQ3R เช่นกันแต่กลุ่มนี้มีการฝึกขั้นตอนของ SQ3R มาก่อน ตำราที่ใช้สอนอ่านนั้นเป็นตำราชีววิทยา วิทยาศาสตร์ และประวัติศาสตร์ ผลของการศึกษาทดลองปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่มนี้สูงขึ้น และมีความคงทนในการเรียนรู้สูงขึ้นด้วย และกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธี SQ3R ซึ่งมีการฝึกขั้นตอนมาก่อนนั้น ผลการวิจัยปรากฏว่ามีแนวโน้มจะได้คะแนนดีกว่า และความคงทนดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ฝึกขั้นตอนดังกล่าวด้วย

บราวน์ (Brown, 1991 : 2000-A) ได้ศึกษาผลการสอนยุทธวิธีในการอ่านแบบหลายองค์ประกอบที่มีต่อความเข้าใจในกาครอ่านและการรายงานยุทธวิธีในการอ่าน โดยทำการศึกษากับนักศึกษาวมาเลเซียจำนวน 45 คน ซึ่งแบ่งกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม

1 กลุ่ม โดยกลุ่มทดลองกลุ่มแรกได้รับการสอนอ่านด้วยวิธี SQ3R พร้อมทั้งเสริมยุทธวิธีในการอ่าน กลุ่มทดลองที่สองได้รับการสอนอ่านด้วยวิธี SQ3R เช่นกันแต่ไม่เสริมยุทธวิธีใด ๆ ในการอ่าน ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีปกติ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีการทดสอบภายหลังการทดลองด้วยแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและการรายงานยุทธวิธีในการอ่าน ผลปรากฏว่า กลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่มมีความเข้าใจในการอ่านและสามารถรายงานการใช้ยุทธวิธีในการอ่านได้ดีกว่ากลุ่มควบคุม

มิคิเยโน (Miciano. 2004 : 149-156) ได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบและเนื้อหาสาระของคำถามที่ผู้อ่านสร้างขึ้นที่มีความเกี่ยวข้องกับกลวิธีการสอน โดยการตั้งคำถาม ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาการอ่าน โดยการฝึกการตั้งคำถามอย่างเป็นระบบจำนวน 2 ห้องซึ่งรูปแบบและเนื้อหาสาระของคำถามที่ครูใช้ที่แสดงให้เห็นการยอมรับหรือการแก้ไขคำถามซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพในการอ่านอย่างมีวิจารณ์จนถึงแม้ว่าร้อยละ 57 ของคำถามมีความสอดคล้องกับไวยากรณ์มันอาจจะบ่งชี้ถึงความเชี่ยวชาญของภาษาอังกฤษขั้นสูงและจากตัวอย่างที่มีการคัดลอกจากข้อความต้นฉบับจำนวนมากชี้ไปที่การขาดความมั่นใจของนักศึกษาหรือความสามารถในการสรุปหรือการถ่ายทอดข้อความและรูปแบบการทบทวนคำถามดูเหมือนจะช่วยให้ นักศึกษาพัฒนาการอ่านได้ดี สามารถอ่านจับใจความสำคัญของบทอ่าน ได้ดีและสิ่งสำคัญในการพัฒนาการอ่านคือการตั้งคำถามซึ่งจะส่งผลให้การอ่านของผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

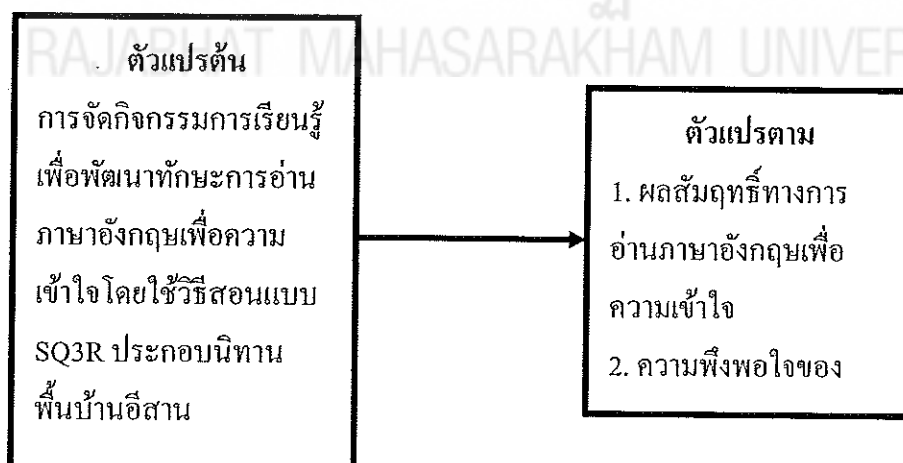
ลินดา (Linda. 2005 : 32 - 42) ได้เปรียบเทียบผลย้อนกลับจากการอ่านปากเปล่าเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ โดยทำการแบ่งกลุ่มทดลองเป็น 2 กลุ่ม โดยคำนึงถึงอายุชั้นเพศและการแสดงออกด้านการอ่าน โดยทั่วไปกลุ่มที่ 1 จัดการเรียนรู้การอ่านแบบปกติเป็นฐานย้อนกลับกลุ่มที่ 2 จัดการเรียนรู้โดยการสอนอ่านเพื่อการสื่อสารเป็นฐานย้อนกลับหลังการทดลอง 10 ชั่วโมง พบว่า กลุ่มทดลองที่ 2 มีความเข้าใจในการอ่านและเข้าใจคำถามของเรื่องที่อ่านสูงกว่ากลุ่มที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิตินอกจากนั้นกลุ่มที่ 2 มีความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านและมีความคงทนสูงกว่ากลุ่มที่ 1 แต่ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 เกี่ยวกับความสามารถในการตอบคำถามเกี่ยวกับที่ตั้งการบรรยายหรือคำถามที่เกี่ยวกับการสรุปรายละเอียด

สเตียนาเกล (Steinagel. 2005 : unpagel) ได้ทำการศึกษาการเรียนรู้คำศัพท์และการออกเสียงมีผลต่อการพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจ กลุ่มตัวอย่างของคณะมิชชันนารีทั้งหมด คือ นักศึกษาที่เรียนภาษาสเปนในระดับเริ่มต้น กลุ่มตัวอย่างยังได้รับการอบรมกลวิธี

ทางการเรียนรู้การอ่านเพื่อความเข้าใจแบบอภิปัญญาในช่วงวันแรกด้วย จากนั้นในทุกๆ สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างจะได้รับแบบสอบถามซึ่งมีคำถามถามผู้เรียนว่าผู้เรียนเลือกใช้กลวิธีทางการเรียนรู้การอ่านแบบใด ผู้เรียนจะถูกทดสอบในส่วนของความรู้ด้านคำศัพท์และการอ่าน ทำความเข้าใจรวมทั้งความรู้ด้านไวยากรณ์และการทำชิ้นงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จสมบูรณ์ด้วย ผลการวิจัย พบว่า การอ่านมีผลกระทบที่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อการเรียนรู้คำศัพท์ และยังพบว่าการอบรมกลวิธีทางการเรียนรู้การอ่าน ไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อผลลัพธ์ทางด้านภาษาของผู้เรียน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ พบว่าการใช้นิทานพื้นบ้านประกอบการสอนทักษะ จะช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หรือการอ่านแบบ SQ3R สามารถคิดวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้เป็นขั้นตอนอย่างมีเหตุผล ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น การสอนอ่านแบบ SQ3R ประกอบนิทานพื้นบ้าน สามารถนำมาใช้ได้เกือบทุกระดับชั้น จึงเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่ควรนำมาเป็นสื่อเพื่อประกอบการเรียนการสอนของครู ช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ3R ประกอบนิทานพื้นบ้านอีสานเพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

9. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย